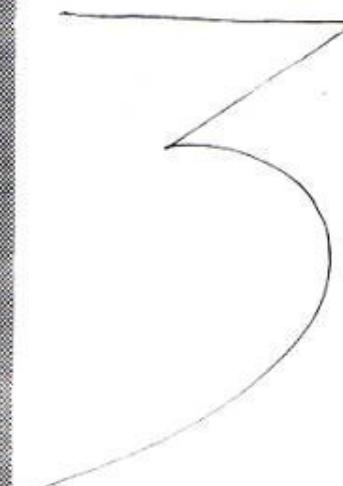

ART LIST

LIST ŠKOLE LIKOVNIH UMJETNOSTI

SVIBANJ 1992

SPLIT

CIJENA 40 HRD

AR

ja i k.
naslov.
duti je ta.
iskala, a
o nekum dr.
su korice knj.
nesto reći o vu.
sebi u prilog mogu.
što sadržava. Šok.
eć na početku prilog.
ođo pod kraj devedeset.
s. vula. Je eksplodirala i d.
inac. Medutim valia priznati.
riješ odmiceo. Vula se smiriva.
tupala mjesto povicima na druge.

NE SLAZEM SE S ONIM STO STE REKLI,
ALI DO SMRTI CU BRANITI VASE PRAVO
DA TO KAZETE !

VOLTAIRE

"učarima koji nose slatom ispunjenu
žu vuka. Ali znam da je "vula" upra-
vljena pažnje. Zato sam od-
latti, a radove objavljene u "Slo-
vo" složiti u knjigu "razgovora".
priča o ratu za nezavisnost.
"Sokak triju ruka"
davaču da, dok se knjiga
"vula" hidila, razmis-
ljajim stvarima. Sad,
ve sklopjene, želio
je, sebi u prilog
reći ista više od
"k triju ruka".
"vijala, a to
je, kad je
zvi "bal-
segia
što
la

S

LIST JE OSNOVAN ODLUKOM	-	SAVJETA ŠKOLE	4.12.1991.
IZDAVAČ:		Škola Likovnih Umjetnosti	
ADRESA:		Ciril-Metodova 16, Split	
		tel. 058/41 892, fax 0038-58/41 892	
GLAVNA I ODGOVORNA UREĐNICA:	prof. Vanja Škrobica		
GLAVNA UREĐNICA:	Sunčica Samardžić		
LEKTORIRALA:	prof. Ljubica Srhoj		
REDAKCIJA LISTA:	Luka Duplančić, Dragan Đorđević, Ružica Juric, Dubravka Petrović, Mirko Pivčević		
SAVJET LISTA:	profesori Jasenka Žuvela Šplivalo		
	Miloš Kalicanin		
	Mladen Bilankov		
NASLOVNA STRANICA:	prof. Kuzma Kovačić		
KOMPJUTORSKA &	prof. Marina Luetic		
GRAFIČKA OBRADA:	prof. Jasenka Žuvela Šplivalo		
FOTOGRAFIJE:	Vicko Vidan, Paula Skrivanelli IIIa		
	Mirko Pivčević IIa		
FOTOKOPIRNE USLUGE:	Milena Tesić		

RATU USPRKOS

Stovani suradnici i čitatelji,

Uza sve ratne strahote i stresnje, pred nama je novi broj ArtLISTA.

On je na neki način naš oblik borbe protiv kulturocida i dokaz našeg opredjeljenja za mir, slobodu i stvaralaštvo.

Polažemo veliki egzistencijalni ispit u kojem prepoznajemo svoje hrvatske korijene i slobodne obzore. Vjerujem u pozvanost svih nas da svjedočimo istinu, laži usprkos, da svjedočimo ljubav, mržnji usprkos i da pamtimos vremenu usprkos !

Treći broj ArtLISTA izlazi povodom Dana škole i međunarodnog Dana muzeja. Znajući da međunarodne kulturne institucije da su vrata naših muzeja zatvorena, da su zbirke opljačkane, a biblioteke i arhivi zapaljeni...? Poželeli zivjeti u dnevniku - tom najljepšem zatvoru današnjice ?

Iako živimo i stvaramo uz opasan zid i zov mržnje, ne bojmo se !

Neka barbarски napet na nas postane nas uzlet duha i stvaralaštva !

Vaša glavna i odgovorna urednica

OD OBRTNICE SKOLE DO SKOLE LIKOVNIH UMJETNOSTI edita klem IIb uz 18.05. - DAN ŠKOLE

U Splitu je krajem prošlog stoljeća postojala večernja dvogodišnja Šegrtска škola, koja je do 1981. djelovala u sklopu Velike řealke. Pohadali su je buduće zanatlige i trgovачki Šegrti. Oni su u školi učili čitanje, pisanje, računanje, poslovanje te prostoručno i geometrijsko crtanje. U veljaci 1907. otvorena je Obrtna Škola pri kojoj su organizirani tečajevi za narodno vezivo i čipku, krojenje, brodogradnju, modeliranje itd. Početkom Šk. god. 1906/07. Šegrtска škola je pripojena Obrtnoj, a u travnju 1907. njenim ravnateljem imenovan je inženjer Kamilo Tončić.

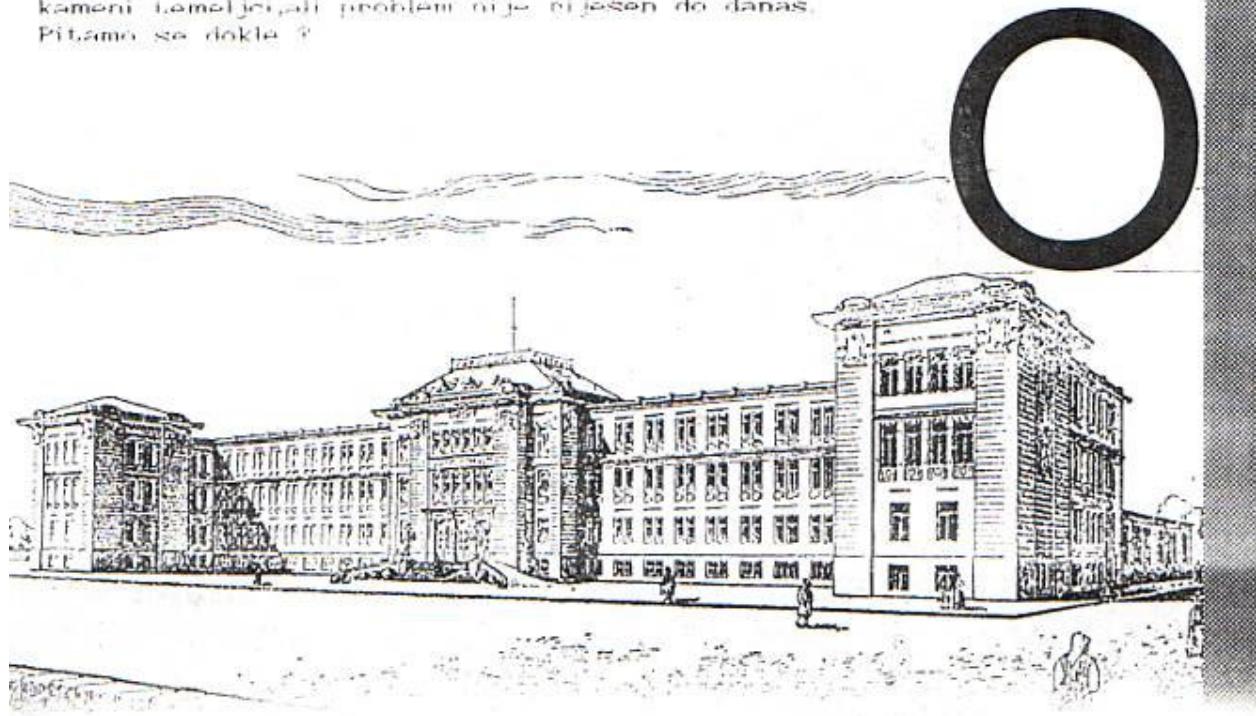
Kamilo Tončić je ostavio trajno obilježje kulturnom i prosvjetnom životu grada Splita. Radio se u Zadru, a veliku řealku je završio u Splitu, nakon čega odlazi na Visoku tehničku školu u Beč. Pri povratku u Split zapošljava se kao zamjenik ravnatelja Željezničke postaje, a iste godine imenovan je ravnateljem Obrtne škole.

Tada slijedi plodan Tončićev rad – vodi poslovanje Hrvatske radničke zadruge, projektira i rukovodi gradnjom mnogih stambenih i javnih zgrada, sakuplja narodno blago, organizira izložbe učeničkih radova i narodnih rukotvorina. Tončić je tako osnivač naše škole, ali i Pokrajinskog muzeja /danasni Etnografski muzej/ te Galerije umjetnosti.

Škola koju je Tončić osnovao, postala je uskoro i najveća škola u gradu. Iz njene klupa su iziski naraštaji vrsnih drvodenjaca, zidara, klesara, kipara, brodograditelja, bravara, mehaničara, krojača i drugih zanatlija. Među nastavnicima svakako se tada ističe slikar Emanuel Vidović /predavao prostoručno i dekorativno risanje/, akademski kipar Vjekoslav Gangl /vodio je predmet kiparstvo/, književnik Dinko Šimunović /predavao hrvatski jezik i aritmetiku/ te mladi skladatelj Josip Hatze /predavao pjevanje/.

Na celu Obrtnicu škole Tončić je ostao do 1922. ali se i dalje zalagao za razvoj kućnog obrta, pa je u njegovim zalaganjem 1930. osnovana Banovinska poslovna centrala za unapređenje kućne industrije.

Od svog početka škola je vodila borbu za adekvatne prostore, mijenjale su se lokacije, pravili troškovnici, projektirale zgrade, postavljali kameni temelji, ali problem nije rijesen do danas. Pitamo se dokle?

ArtLIST: Dan naše škole je ujedno i Svjetski dan muzeja. Priprema li se prigodni program?

MladenBILANKOV: Dramska grupa naše škole -ARTIST- pripremala je predstavu. Ta se ta prestaava davala nekoliko dana u Muzeju revolucije u sklopu manifestacije -Moja bajka i moj san za Vukovar-,vjerljivo će se davati i za Dan škole. Foto odjel priprema izložbu u Foto klubu Split. Možda odemo na izlet,sve ovisi o prilikama.

ArtLIST: Uskoro nam predstoji "seoba". Zna li se što konkretno?

MladenBILANKOV: Ova je zgrada u vlasništvu časnih sestara,naših susjeda. Seliti moramo! U gradu ima dosta prostora koji su u "igri": zgrada Ekonomskog fakulteta,kompleks Lora,bivši Komandni garnizon u Sukoišanskoj,tvrđava Gripe...

ArtLIST: Postoji li vremenski limit "seobe"?

MladenBILANKOV: Za vlasnike važi pravilo:što prije to bolje! Možda novu školsku godinu počnemo u novim prostorima,ali će ih vjerljivo trebati obnoviti i adaptirati. Da nema rata,sve bi išlo lakše.

ArtLIST: Priprema li se otvaranje novih odjela,povećanje odjeljenja,otvaranje V i VI stupnja?

MladenBILANKOV: Škola danas ima 5 odjela. Postoje neki interesi za otvaranje odjela keramike. Sigurno ćemo otvoriti V i Vi stupanj za restauratore/kamena/.

ArtLIST: Hoće li klesarski dizajner prijeći u "kiparski"?

MladenBILANKOV: Za sada 3.i 4. godina nastavlja smjer -klesarski dizajner-,ali nova generacija će upisivati -kiparski-.

ArtLIST: Čuli smo da će se u školi otvoriti papirnica u kojoj će biti tvornicke cijene?

MladenBILANKOV: Moramo razmišljati o novcu i načinu trošenja materijala.Škola na materijal dosta troši,osobito za neke struke. Učenici i pred toga,sami učestvuju u kupnji. Takav dučan,za koji pitate,teško je otvoriti.

ArtLIST: Postoji li mogućnost otvaranja malog dučana u kojem bi se prodavali radovi učenika,a zaradeni novac koristio bi se za potrebe u školi?

MladenBILANKOV: Ta ideja je interesantna! U svijetu svakav tip škole, sam sebe finansira do 45%. Da bismo takvo što radili moramo nabaviti neke strojeve. Učenici bi se sudjelovali u "projektiranju" i oblikovanju.

SV. DUJAM - PATRON GRADA SPLITA

mirena čale IIb

Na Manastirinama u Solinu nalazi se najpoznatiji arheološki spomenik ranokršćanska bazilika i groblje, koji su čuvali posmrtnе ostatke salonitanskih biskupa na čelu s Domnijem. Velika istraživanja je još vršio don Frane Bulić, a novija su istraživanja otkrila postojanje i predromaničkih gradevina.

Još u 5.st. na tom je mjestu izgradena kapela i bazilika u čast kršćanskih mučenika. U prošlom stoljeću pronađen je i mali olovni kovčeg s Kristovim monogramom /alfa i omega-simboli početka i kraja svijeta/. Ti monogrami su postali osnovni motiv logotipa XIII međunarodnog kongresa za starokršćansku arhitekturu koji će se održati u Splitu i Solinu.

Što uopće znamo o Sv.Dujmu, zaštitniku našeg grada?

Domovina mu je bila Sirijska Antiohija /grad Latakija/. Vjeruje se da je bio vrlo obrazovan i poklonik Aristotelovog učenja. U mladosti je već poželio biti misionar i širiti kršćanski nauk. Tako je došao u naše krajeve i bio vrlo uspješan u evangelizaciji puka. To je predstavljalo opasnost za rimske careve koji su i sebe smatrali bogovima. Car Dioklecijan, koji je živio u svojoj palači u današnjem Splitu, počeo je proganjati kršćanske misionare. Među njima našao se i Sv.Dujam.

Ipak, kršćansko ime, vjera, nauk i kultura nije uništena. Na kršćanskim temeljima izgradena je čitava kultura Zapada, pa tako i hrvatska, a tijelo Sv.Dujma prenijeto je /gle ironije!/ u mauzolej samog Dioklecijana.

Danas je Sv.Dujam jedan od simbola Splita. Njegovim likom, životom i mučeničkom smrću nadahnjivali su se mnogi književnici, slikari, kipari, a pobožni puk ga štuje kao patrona grada i njegovih žitelja.

b

Sve bi to bilo moguce tek u novom prostoru.

ArtLIST: Tko ce financirati opremanje novih prostora?

MladenBILANKOV: Republički fond, koji financira našu školu, opterećen je mnogim problemima /uglavnom zbog rata/. Sredstva koja nam šalje Fond jedva su dovoljna za materijal a kamoli za nove strojeve i opremu. Nadamo se pomoci Općine.

ArtLIST: Što mislite o slobodnim aktivnostima? Nije li to novo opterećenje za učenike?

MladenBILANKOV: Mislim da bi učenici trebali imati slobodne aktivnosti i baviti se još nečim što ih privlači. U našoj školi imamo nekoliko slobodnih aktivnosti, a u nekim učenici pokazuju zaista dobar interes. Osobito se to vidi nakon ovakvog uspjeha naše dramske družine -ARTIST- koja je nastupala i na TV Marjan.

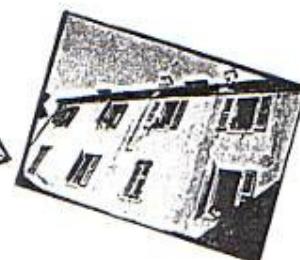
ArtLIST: Čuti smo da ste bili u Zagrebu. Da li ste posjetili zagrebačku školu?

MladenBILANKOV: Da! Zagrebačka škola broji 750 učenika i 5000 kvadrata radnog prostora. Mi imamo oko 250 učenika i oko 800 kvadrata. Usporedite sami. Što se tiče opreme i načina rada, nema velike razlike. I radovi su nam slični po kvaliteti. Oni imaju izložbeni prostor, a to ćemo, nadam se, imati i mi u novim prostorima. Zagreb ima odjele koje mi nemamo /slikarstvo, aranžerski-scenografski, metal, tekstil, keramika, odjeća, obuća.../, ali zato vrlo malo rade u kamenu.

ArtLIST: Izasao je novi zakon o srednjim školama. Donosi li nešto novo za umjetničke škole?

MladenBILANKOV: To se još ne zna! Možemo o tome razgovarati drugi put.

lavoratelj

program proslave DANA ŠKOLE 92.		ponedjeljak, 18.05.1992
17.00 - izložba seminarskih radova '77-92. iz povijesti umjetnosti		- Škola
18.00 - pučka igra - sad joli nikad-		- Školsko dvorište
19.00 - izložba fotografija foto odjela		- foto klub split
i ArtLIST broj 3.		

DALMACIJA, KAMEN, SNOVI . . .

...razgovor ugodni s prof.Radoslavom Dušovićem
vodila jelena bakotin IIIa

ARTLIST: Vi ste jedan od dvojice koji su prvi maturirali na ovoj školi poslije rata. Sjećate li se tih dana?

DUŠOVIĆ: Ante Šegarić (slikar) i ja kao kipar smo doista prvi maturirali. Bilo je to 1951., a čini mi se kao da je bilo jučer. Puno se radilo, ponekad bez odmora, a ni profesori nisu trebali stalno biti uz nas. Škola je dobro funkcionirala, a disciplina je bila na visini. Mislim da se to više neće ponoviti.

ARTLIST: Nakon završene Akademije u Zagrebu, jeste li odmah započeli raditi u našoj školi?

DUŠOVIĆ: Kad sam upisao Akademiju, bio je to veliki trenutak za mene. 1955. sam diplomirao u klasi Frane Kršinića, a potom sam otisao u vojsku (Pula). 1956. sam dobio poziv da radim na školi i do danas sam tu u službi profesora.

ARTLIST: U čijoj ste sve klasi bili na Akademiji?

DUŠOVIĆ: Najprije sam bio u klasi Andrije Krstulovića, a zatim u klasi Frane Kršinića.

ARTLIST: Kad ste završili ovu školu, upravo je završio jedan rat. Sada, pred kraj vašeg nastavničkog rada traje novi rat. Možete li napraviti neke paralele?

DUŠOVIĆ: Drugi svjetski rat bio je užasan, vladala je glad, strah, bosotinja i golotinja. Rat se vodio uglavnom protiv vanjskog neprijatelja. U ovom ratu nas ubijaju oni koji s nama žive od 1918. Drugi svjetski rat imao je svega 32000 izbjeglica, koji su bili prebačeni u El Shat. Ovaj rat ima više od milijun izbjeglica. I još nešto - onaj rat su osjetili svi narodi ondašnje Jugoslavije. U ovom ratu nije tako.

ARTLIST: Koliko vam je naporan nastavnički posao, odnosno koliko ste mogli uskladiti ga sa svojom strukom?

DUŠOVIĆ: Sve što čovjek iskreno voli, nije mu teško. Moja struka usko je povezana s ovom školom. Koliko su moj nastavnički rad i struka bili uskladjeni, ovisilo je o samoj školi. Po mom sudu, puno se pogriješilo što se zaustavilo raditi na planu nove zgrade.

ARTLIST: Programi škole često su se mijenjali, a vjerujemo i generacije...

DUŠOVIĆ: Zaista je bilo dosta promjena i to nije dobro. Često je to bilo na stetu učenika i struke. Od kada sam ja u školi, samo ime škole se mijenjalo deset puta!

ARTLIST: Gdje vidite problem: u motivaciji, interesu, talentirnostima, ili u odgoju i disciplini?

DUŠOVIĆ: Problemi postoje, a viđam ih u skrenutom prostoru, velikom broju učenika, nema stroge selekcije, velika je naložda. Talentirani su prepusteni sami sebi... Disciplina, dobri progredi i pedagoški rad su jedini urjeti napretka.

ARTLIST: Kada ste vi osjetili umjetnički senzus i kako to da ste odabrali kiparstvo?

DUŠOVIĆ: Prekretnica u mom životu je bila 1944. Tada sam bio u zbijegu u El Shatu. Tamo sam počeo u umjetničku školu i vidi

prvi profesori tada su bili Živko Kljaković (brat slikara Jozeta Kljakovića) i Lj.Nakić (slikar), te kipar A.Kostović.Ova škola je bila za mene presudna.Poslije završene srednje škole opredijelio sam se za kiparstvo.Na Akademiji sam radio uglavnom klasične figure.Osim kiparstva, volim i slikarstvo i glazbu.

ARTLIST: Koje kipare i slikare cijenite?

DUHOVIĆ: Osobito volim egipatsku umjetnost, grčke klasike, talijansku renesansu.Volim Fidiju, Luca della Robbiu, Michelangela, Rodena, Meštrovića, Kršinića...

ARTLIST: Možete li nam izdvojiti neke svoje radove i izložbe?

DUHOVIĆ: Do sada sam imao 13 samostalnih izložbi, izlagao sam na 12 saveznih i nekoliko republičkih izložbi, ali i u Splitu.Medju najdraže spada ona izložba u Beogradu (1962.), retrospektivna u Splitu (1985.) i ona u Zuriku (1986.).Osam galerija i muzeja bivše Jugoslavije posjeduje mojih 13

radova.Svi su mi radovi dragi i teško se od njih rastajem.Ipak izdvajam kamen "Zbijeg", kojeg je otkupio Istoriski muzej Makedonije u Skopju (1962.), zatim "Zdenac mladosti" u Korčuli, "Psiha" u Zuriku (1986.), "Raspjevano kolo", reljef u kamenu, "Akt", "Stojeća figura", "Spomenik partizanskoj vezi" koji se nalazi u Lovištu na Pelješcu.

ARTLIST: Pratite li nova kretanja u kiparstvu u Hrvatskoj i svijetu?

DUHOVIĆ: Ne mogu naći sebe u nečemu što me zbumjuje.Velika umjetnička djela nastala su nakon dugog stvaralačkog rada.Umjetnik se ne rada i ne postaje preko noći.Rodio sam se na Korčuli, na tom podneblju sam se i školovao.Sve što bih radio suprotno tome ne bi bilo iskreno, ni pošteno.

ARTLIST: Vaš odjel je nekoliko godina živio pod imenom "klesarski odjel"...

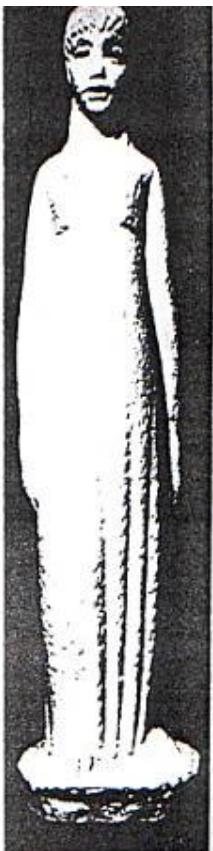
DUHOVIĆ: Promjena naziva iz "kiparskog" u "klesarski" bio je samo zbog toga što je predmet "Obrada kamenja" imao nešto više sati od predmeta "Crtanje" i "Modeliranje".Ova promjena nije bila dobra i ima loše rezultate, pogotovo je loše djelovala na učenike.Škola je niz godina bila u rukama ljudi koji su je smatrali svojom "prćnjom", a snage u kolektivu su bile slabe da se tome suprotstave.

ARTLIST: Kako gledate na perspektivu vašeg odjela u školi i gradu?

DUHOVIĆ: Trebaju nam novi programi, pravilno vodenje škole, bolji prostori, disciplina.Dalmacija je kamen, a ova škola bi trebala postati centar za obradu kamenja ne samo u Dalmaciji i Hrvatskoj, već i šire.

ARTLIST:ime se trenutno bavite?

DUHOVIĆ: Prije rata sam radio svakodnevno 10-16 sati.Ovaj rat je sve promijenio, ali se nadam boljim vremenima.I dalje crtam i modeliram u kamenu.Kompletiram portrete značajni jih ljudi Splita, od Dioklecijana do danas.Ima ih oko pedeset i bit će vrlo interesantno vidjeti sve te ljudi na jednom mjestu.

"Zabavlja se putujući,a zabava prelijepa bijaše ponoviti kod kuće ono što se vidjelo i doživjelo"

Horvat Kiš

Krenuli smo na ovaj skoro 5000 km dugi put kroz 5 država i državica/Italija,Francuska,Španjolska,Monako i Slovenija,ako ćemo računati/.

Veselimo se Italiji i njenim lijepim cestama,posebno "autostradi del fiore".Zaustavljamo se u Veroni,razgledavamo slavnu arenu,vijećnicu i piazzu Dra.Slikajemo se pod Juliettinim balkonom punim cvijeta,a potom u sumraku nastavljamo put.Sutradan pred podne stižemo na naše odredište-Lloret de Mar!

Lloret,nekad malo ribarsko selo,smjestilo se na južnoj,mediteranskoj obali Španjolske.Danas ima petnaestak tisuća stanovnika,ali se u "Spic" sezoni broj njegovih stanovnika poveća nekoliko stotina puta.Ovdje je sve u funkciji turizma.Izgradeno je preko 200 hotela,gradenih bez reda,svaka kuća je turistički objekt.Bogato opremljeni dućani zovu nas i mame...

Odsjeli smo u luksuznom hotelu Aquarius,koji je imao sve sadržaje,od bazena do saune.Dovoljno blizu je bila pješčana plaža po kojoj smo iste večeri šetali i pjevali,a što drugo do "Ta divna slička noć".Jedna večer u "La Cabrador",s čuvenim plesačem flamenca Rafaelom Toresom i pjevačicom Mercedes Ruiz.Temperament,arapsko-cigansko-andaluzijski ritam...i bokali sangrije se prazne...

Voditelj programa je ujedno i vlasnik kluba.Pozdravio nas je na hrvatskom jeziku.U zabavni program uključili su se Lara,Korana i Jere, a Ana Marija je čak otplesala sa Toresom.

Slijedeći dan-Barcelona!Sva u vodoskocima,svjetlu i cvijetu.Već se vide pripreme i gradnje za Olimpijadu 1992.Upečatljiv dojam Gaudijeve crkve Sagrada familia,parka Guell,Casa Mille,gotičke katedrale te čuveni Paseo de Colon /spomenik C.Columbu/.Penjali smo se na Montjuic odakle puca prekrasan pogled na grad i luku.Prošetali smo poznatom ulicom Ramblas,ulicom ptica i ulicom cvijeća.Za "Soping" je premalo ostalo volje,ali i novca.

Idućeg dana,posjetili smoMontserrat i njegov samostan sa crkvom koji potječe iz 11.st.To je poznato svetište Crne Madone-zastitnice Katalonije.Od 1223.ovdje djeluje,u svijetu poznati zbor dječaka L'Escolaria.

Popodne setamo uličicama Lloreta i pridružujemo se rijeci turista po kafićima,klubovima..Nod se ne razlikuje od dana..Pitam se-spavaju li ljudi ovdje?

Drugog dana posjećujemo Blanes i veliki zabavni park "Marineland".Zabavni program s papagajima,delfinima i tuljanima izmami osmijeh kod svakog gledatelja.

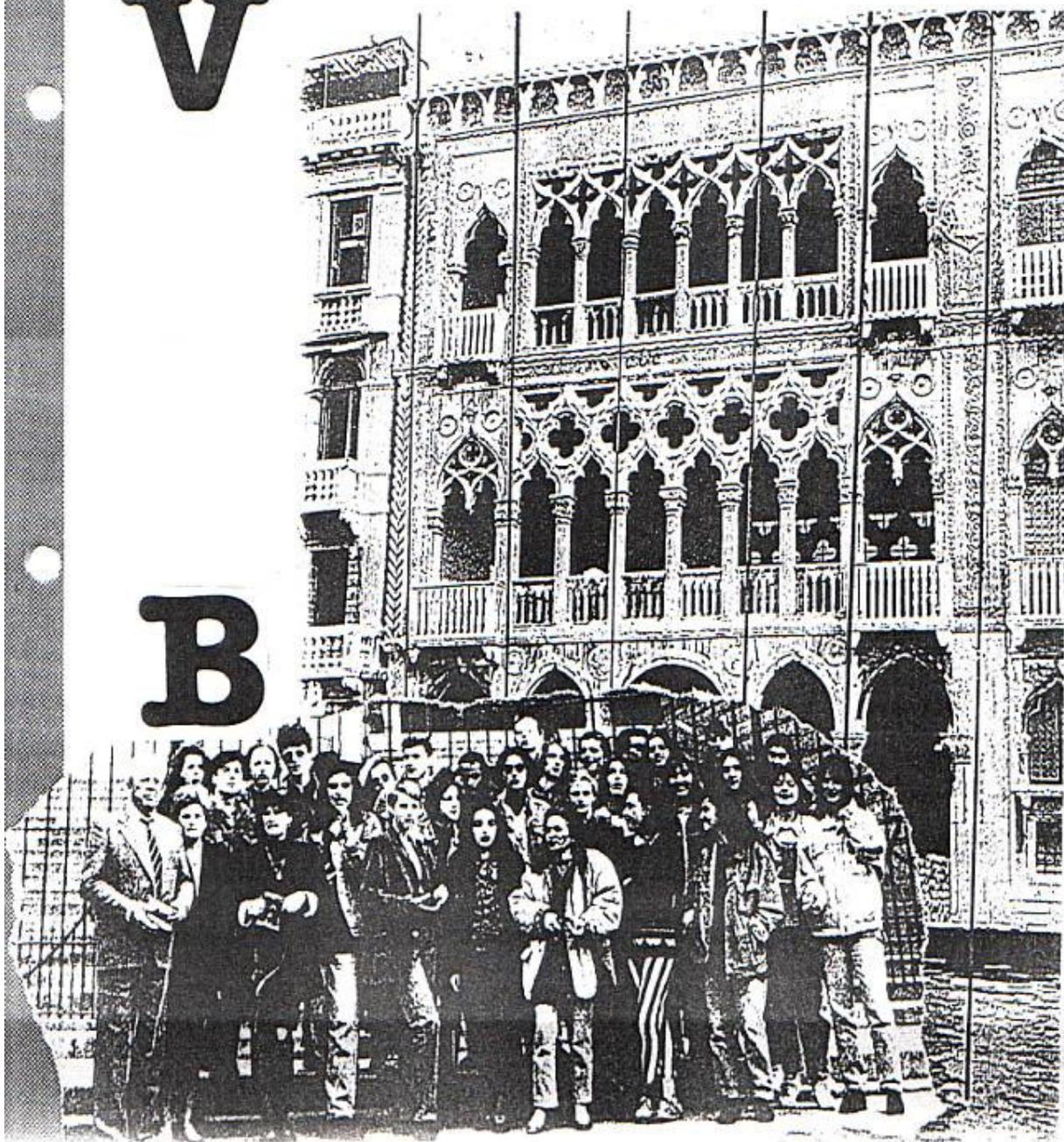
Doci na mediteransku obalu Španjolske,a ne posjetiti Figueras jest promašaj.To je grad ekstravagantnog Salvadora Dalija,koji nas je impresionirao,a poneke i zaprepastio svojim "iskakanjima" iz standardnog života i umjetničkih rješenja.

Pri povratku kući prolazili smo Sarmantnom francuskom cestom,zadriještene lijepotom Niza,biserom rivijere i mondanskim Cannesom.Monaco i Monte Carlo dočekali nas u kasnu kisnu večer,svojim casinima,ruletima,i raznovrsnim srećom.Tolika bogatstva i toliko nade na jednom mjestu!

Noću vozimo cestama sjeverne Italije,a jutro nas probudilo u Veneziji.Grad na lagunama i balvanima,grad koji tone,nestaju pomalo pozlate slavne mletačke gospode,golubovi na trgu Sv.Marka ,i dalje pitomi,tu se jede najljepši /ali i najskuplji!/sladoled,gondolijeri još uvijek zaljubljenike voze Canalom Grande do Mosta uzdijaja i do Santa Marie della Salute...a ja,umorna od umiruće ljepote,poželim,kao i Thomas Mann /kad već moram umrijeti!/ umrijeti u Veneziji!
Večer povratka.Noćenje u Kopru.Slatki umor.Ujutro povratak i vožnja Jadranskom magistralom do Splita.
Ljepota doživljena,bogatstvo sakupljeno,prijateljstva utvrđena još i danas,još i danas...

V

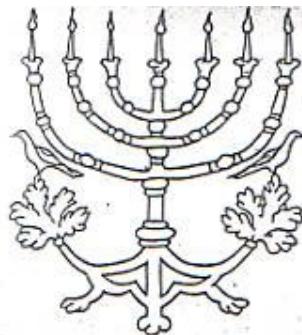
B

VJERSKE ZAJEDNICE U SPLITU

"SJETI SE PRED KIM STOJIŠ!"

prof. VANJA ŠKROBICA

Židovska zajednica neprekidno je na ovim našim područjima prisutna preko 2000 godina, a to zaključujemo zahvaljujući arheološkim nalazima u antičkoj Saloni i u srednjovjekovnom Splitu.

Prvotna domovina Židova je Palestina (Erec Israel), ali su stoljećima trpjeli vlast raznih osvajača, progona i teret ropstva. Njihova dijaspora počinje u vrijeme rimskih osvajača, a osobito nakon rušenja Jeruzalema (70.god.n.e.). međutim, i prije dijaspore postojele su židovske (uglavnom trgovачke) kolonije po Mediteranu, pa tako i u antičkoj Saloni.

U srednjem vijeku, Židovi su proganjani, bilo im je zabranjeno posjedovati nekretnine. što ih je prisilno uputilo na bavljenje novčarsko-bankarskim poslovima.U neku ruku, česte seobe bile su time olakšane.

Split su naseljavali Židovi iz Njemačke (Aškenazi), ali i sa Istoka (Levantinci). Nakon progona Židova u Španjolskoj (vrijeme djelovanja inkvizitora Tommasa Torquemade), u Split se doseljavaju i Židovi-Sefardi (Poentini).

Aškenazi su najčešće govorili mješavinom njemačkog i starohbrejskog (jidiš), a drugi su govorili grčki, odnosno mješavinom španjolskog i hebrejskog (ladino).

Postoje dokumenti splitske nadbiskupije (16.st.) koji spominju "sinagogu zvanu Sdorium" u jugoistočnom dijelu Dioklecijanove palače.

Položaj Židova mijenjao se kako se mijenjala vlast u Splitu. U vrijeme mletačke vlasti, odnos prema njima je bio relativno tolerantan.Tada se prvi put spominje židovsko groblje na Marjanu, koje je danas zaštićeno zakonom i spada među najstarija u Europi.Dok su se kršćani pokapali u crkvama i dvorištima samostana, Židovi su se morali pokapati izvan grada. što im je djeломice i odgovaralo jer imaju vrlo glasne pogrebne ceremonijale.

U 16.st. živio je Daniel Rodrič, iskusni trgovac koji je osnovao najveću skelu na Jadranu i time omogućio Splitu veliki trgovачki prosperitet.Splitski se Židovi od ostalih gradana nisu ni po čemu razlikovali.U svakodnevnom životu razgovarali su starodalmatinskim jezikom proizašlim iz pučkog latinskog (vulgata).Hebrejski se postupno zaboravljao i poznавali su ga samo oni najobrazovaniji, dok su u obredima koristili iskrivljeni hebrejski.

U vrijeme prodora Turaka, Židovi su se zajedno sa svojim sugrađanima uključili u obranu grada na različite načine (vještrom diplomacijom, trgovачkim vezama, novčanom potporom, opremanjem vojske ili gradnjom gradskih bedema, npr.utvrda "Gračac").

J

Sva ova stoljeća, sinagoga je (nakon rušenja Hrama u Jeruzalemu) bila glavno mjesto okupljanja Židova, pa tako i u Splitu. Današnja sinagoga potječe iz srednjeg vijeka. Na ulazu joj стоји mezuza (komadić pergamen sa tekstrom "šema"), koju vjernici dodiruju i pobožno ljube. U sinagogi se Židovi okupljaju kad je obredu prisutno najmanje 10 odraslih muškaraca (minjan), a odrastao je onaj trinaestogodišnjak koji je prošao obred "bar mitva". U sinagogi se okupljaju pred "aronom" sa "ehalom", hraništem svitaka (rotulusa) koji sadrže tekstove Tore. Na arhitravu splitske sinagoge stoji natpis : *"Pjeti se pred him stojiš."* No, mnoge, vrlo stare i bogato vezene tkanine što su ukrašavale hram i pokrivale ehal (jer vjera zabranjuje štovanje slika i kipova) odnijeli su razni antikviteti. Od pljačke se sačuvalo samo nekoliko bogatih, srebrnih obrednih predmeta, te par svjećnjaka (hanukije). Geto (ghetto) je u Splitu osnovan 1777. Tad slijede posebne zabrane, bogatiji Židovi odlaže, a oni koji ostaju upadaju u bijedu. Nakon Venecije, odnosno nakon francuske revolucije (1789), položaj Židova se popravlja donošenjem "Deklaracije o pravima čovjeka i građanina". 1813. austrijske vlasti zauzimaju grad, Židovi ponovo dolaze u nemilost i mnogi sele u SAD gdje im je "Deklaracija o pravima građana" (1776.) jamčila sigurnost i ravnopravnost. U 19.st. ističe se u Splitu obitelj Morpurgo, čiji su se članovi (Vid, David) istakli kao kulturni i javni radnici, trgovci, industrijalci (destilerija, cementare, izdavačka djelatnost, biblioteka...). U toku 2. svjetskog rata rasni zakoni pogadaju i Židove u Splitu, pa danas židovska općina broji tek 80-tak članova. Iza rata su ateizam i miješani brakovi, a osobito tolerantan odnos prema Židovima, izvršili veliku asimilaciju. Splitsku židovsku zajednicu posjetili smo u vrijeme proslave velikog blagdana Pesaha (sjećanje na oslobođenje od Egipatskog rostva). Pesah se proslavio tradicionalno i vjerski kod kuće i u sinagogi, ali bez rabina, koji inače dolazi iz Sarajeva. Obred je započeo na Šulhan aruhu (posebno postavljenom stolu za seder-večeru), a sve prema kašrutu (propis o jelu, piću i ishrani). Najprije se jedu gorke trave umočene u ocet (sjećanje na težinu rostva), pije se vino (košer), a potom se prelazi na slatke stvari (janjetina, kolači), jer se vjeruje u bolji život. Nakon toga slijedi prava večera, ali je jedno mjesto za stolom uvek prazno jer se čeka prorok Elijah. Za Pesah se čitaju tekstovi iz Hagade (priče iz rostva), a obred se završava riječima: "Ove godine ovdje, a druge u Israelu!". Sa vjerom u zaista bolji život oprostili smo se od članova splitske židovske zajednice, osobito sa članovima gospodom P. Mišić, S. Abinum i K. Vukušić, sa "Šalom!"

OD ILIRSKE AENONE DO HRVATSKOG NINA

MAJA PAVIN

IIb

Nin se nalazi na malom otoku, 18 km sjeverno od Zadra, a nadmorska visina mu je svega 1-3 m. Povoljan položaj i plodno područje omogućilo mu je da se u prošlosti razvije u urbano, kulturno i političko središte.

Najstariji tragovi života potječu iz mladeg kamenog doba (neolit). Godine 1961. otkriveno je kameno oruđe i posude koje je pripadalo takozvanoj impresso-keramici (5000 g.p.n.e.).

Od početka željeznog doba do danas Nin je neprekidno naseljen. U posljednjem mileniju prije nove ere u sjevernoj Dalmaciji je živjelo ilirsko pleme Liburni. Ima se da su oni podigli prvo naselje.

Ima Nin razvilo se od ilirskog, a moguće i od predilirskog naziva Aenona.

Na području Nina najviše su se istraživala groblja, po kojima je Nin najpoznatije i najbogatije ilirsko (liburnsko) nalazište u Dalmaciji. Pretežno se tu iskopavao nakit i posude.

Prapovijesni Nin, ilirska Aenona, nastavio je živjeti i u rimsko doba. Grad na otočiću bio je opasan zidinama koje se, tu i tamo, još naziru ispod mletačkih fortifikacija.

Dvije glavne ulice, Cardo i Decumanus, sastajale su se u centru, na Forumu. Forum stare Aenone bio je vrlo raskošan. Na njemu se nalazio monumentalni hram (1.st.n.e.) koji je po dimenzijama najveći hram do sada otkriven u našoj zemlji.

Hram je bio posvećen kultu Kapitolinske trijade, a praktički je postao Augusteum (svetište pokojnih careva).

U antici je bio izgrađen i uži okoliš grada što svjedoče razni arheološki ostaci. Tu je iskopana poznata Ninska Venera, kip božice s pratiocem Prijapom. Bilo je to zapravo domaće, liburnsko božanstvo, Anzotica, izjednačena sa klasičnom Venerom. Kao domaće božanstvo može se tumačiti i Sabazius, koji je dobio ime Ilicus.

Na užem području Nina nađeni su razni natpisi, žrtvenici (carae), nadgrobni spomenici, među kojima se ističe rijedak cipus liburnijskog tipa, cilindričnog tijela, kao i ostaci vodovoda (quaductus).

U kasnoj antici, Nin doživljava promjene. U 3.st. dojazi pod vlast Gota, pa Bizanta, a početkom 7.st. Nin osvajaju Hrvati. Hrvati u 9.st. dolaze pod franačku vlast, no uskoro osnivaju svoju državu. Nin postaje prvi kulturni, politički i vjerski centar manofeudalne hrvatske države. Povremeno je bio prijestolnica hrvatskih vladara, sjedište biskupije, županijski i sl. (podaci Konstantina Porfirogeneta iz 10.st.).

Početkom 12.st. Hrvatska je pripojena medarskoj kruni, a Nin postaje samostalna gradsko-komuna s nizom privilegija koje mu dodjeljuju ugarsko-hrvatski vladari. Početkom 14.st. Nin je pod zaštitom Venecije, a zatim opet pod vlašću austro-ugarskih vladara, da bi ga Venecija temeljito razorio 1646.

Nin je jedan od najznačajnijih hrvatskih kulturno-povijesnih spomenika, a osobito njegova starohrvatska crkvica Sv. Križa iz 9. st.

Ona spada u najljepše spomenike starohrvatskog crkvenog graditeljstva na čijem se podvratku nalazi imen zapada Godečaja.

Uz crkvicu, za našu je kulturnu povijest vrlo važna i krstionica (iz vremena kneza Vrzeslava) koja potječe od oko 800.g., iz vremena pokrštavanja Hrvata, te kamena greda s uklesanim natpisom hrvatskog kneza Branimira i opata Teodoberta (9.st.), nadena u crkvi Sv. Mihovila.

Nin je tako jedan od naših korijena koji nama i svijetu svjedoče o onomu što smo, te obogaćuju našu povijesno-kulturnu baštinu.

PREDSTAVLJAMO - MIRANDA JELAVIĆ i RUŽICA JURIĆ IIb ARHEOLOŠKI MUZEJ SPLIT

BRANKO PENDER: Arheološki muzej u Splitu utemeljen je 1820. dekretom dalmatinske vlade.Tada se Arheološki muzej nalazio u Hrvojevoj ulici i bio je prvi te vrste u ovom dijelu Europe.Prvi ravnatelj bio je Karlo Lanza.Svjetski ugled Muzej stiže pod ravnateljskom rukom don Frane Bulića.1926. Muzej se seli u sadašnje prostore.

ARTLIST: Don F.Bulić istraživao je pretežno na području Salone...

SINISA MIKAČIĆ: Don Frane se najviše bavio Salonom.Pod njegovim pokroviteljstvom održan je i prvi svjetski kongres za starokršćansku arhitekturu.Na stotu godišnjicu od održavanja ovog kongresa, organizacija proslave pripala je ovom muzeju.

ARTLIST: Opišite nam vaše eksponate.

SINISA MIKAČIĆ: Muzej posjeduje pravo bogatstvo, počevši od pretpovijesnog doba, preko grčke i rimske kolonizacije do starokršćanskog i srednjovjekovnog perioda.Najveći dio našeg fundusa je iz srednje Dalmacije, odnosno Salone, Narone, Isse...Muzej posjeduje bogatu zbirku kamenih natpisa (preko 6000) samo iz antičkog doba.U Muzeju se nalaze i vrijedni primjeri srednjovjekovnog novca.

ARTLIST: Što mislite o kontinuiranom uništenju Salone?

BRANKO PENDER: Mnogi lokaliteti propadaju zbog urbanizacije.Doduše, postoje zakoni o zaštiti spomenika, ali postoje i zahtjevi za izgradnjom...Ovo je teško uskladiti, odnosno, uvijek se radi na nečiju štetu.Zaobilaznica oko Splita uništila je jedan dio Salone.U Pompejima se to nije moglo dogoditi.Naše društvo je još siromašno za skupa, ali korisna rješenja.

ARTLIST: Možete li nam povjesno odrediti najstarije spomenike u Muzeju?

BRANKO PENDER: To je teško.Najstariji nalazi potječu oko 5000 godina prije Krista.

ARTLIST: Izdaje li Muzej časopise,publikacije...

SINISA MIKAČIĆ: Izdali smo puno knjiga od kojih izdvajamo onu o don F.Buliću.Izdajemo i časopis konstantno zadnjih 114 godina.Danas se časopis izdaje pod nazivom "Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku".U sklopu Muzeja postoji stručna arheološka biblioteka svjetskog glasa.

ARTLIST: Mislite li da će nakon ovog rata biti više pozornosti posvećeno arheološkim spomenicima?

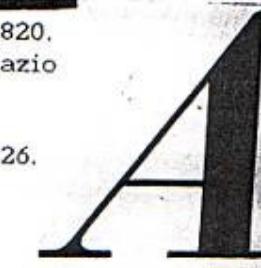
SINISA MIKAČIĆ: Mislim da će se pozornost najprije posvetiti spomenicima koji su u ratu srušeni.Očekujem pri tom i međunarodnu pomoć.Možda se iznadu sredstva i za arheološka iskopavanja.Normalno je da društvo nastoji ispitati svoju prošlost.Možda će se učinjene greške i propusti popraviti.

ARTLIST: Je li ovo regionalni muzej?

SINISA MIKAČIĆ: Muzej nema regionalni karakter , premda pokriva čitavu srednju Dalmaciju, pa i šire.Financirani smo samo iz općinskih sredstava.Nadamo se da ćemo dobiti status regionalnog muzeja, pa bi tada i financiranje išlo od

propagandista

restaurator

DITIRAMB PROLJEĆU DUHA KOJI NAM JE DALA NAŠA ŠKOLA

JERE SKORIN IVa

S

J

Postoje snovi iz kojih se nikad ne poželimo probuditi.Takav san otvorio nam je svoja zelena masivna vrata prije gotovo četiri ljeta.Umjetnička škola!

Prve smo se godine oprštali od djetinjstva i nestrpljivo čekali ranu mladost.Nova lica,poznanstva i prijateljstva...pupale su i sahle naše prve simpatije na uglovima,pred školom...

U radionicama smo otkrivali tajne boja i linija,urezivali svoje prve linoreze i nabacivali prva ulja.Pod našim rukama nastajao je novi svijet od gline, gipsa i kamena.

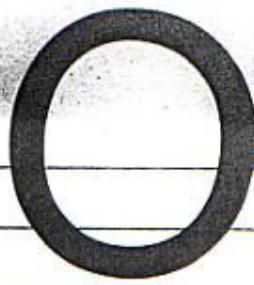
Razvijali su se u nama gordi dorski karakteri, ali i bogata kićena gotika rascvjetala je naš duh.Profesori nam čitali mudrost grčkih filozofa i u njihovim etičkim učenjima tražili smo životno pravilo.Shakespeareove tragedije, Kriežin "Plameni vjetar" i Tinovi jecaji iz školske lektire gorjet će u našim osamama.Jer, sve piramide vječne, sve sfinge mudre, svi tonovi boja nizozemskih majstora ušli su pod našu kožu.

I ona putovanja noćnim vlakom do Zagreba da bi vidjeli Mimore eksponate, ekskurzija po Azurnoj obali i pjeskovite plaže Španjolske Katalonije ostat će u kutu naših sjećanja.Zvuk krede po ploči, ponekad željno čekano školsko zvono, glasovi profesora, žamor po hodnicima i dvorištu, stečeni su ritam krvotoka.Koliko plača, smijeha, strepnji i nada,i... Ponekad izgubljeni pred nerazumljivom jednadžbom, nespretni u rukovanju trokutom i šestarom, brkanje datuma iz povijesti, nenapisani seminari i nedovršeni domaći radovi - -svi smo disali kao jedan, cijelina sastavljena od mnogo individualaca.

Mi koji smo iz ljubavi prema "belle art"došli u ovu školu,osjećat ćemo dugo tok svih rijeka (i onda kada sjećanja zaprijete sušom), sjaj svih zvijezda (čak i kada neka sjećanja ugasnu) i u nama će kucati srce svih nas... iak i onda kad se izbrišu naša imena sa klupa i preboje poruke koje smo mi pisali.

Znam da danas, prijatelji moji, blaga sjeta struji u nama. Uskoro ćemo vidjeti koliko smo neki od nas bili bliski, bili jedno...dodirnuli smo se prije četiri godine, a sada nas čekaju različiti putovi.

A, kada ranjeni životnim izazovima upadnemo u uskiptjele nemire, svratimo do škole, znat ćemo da je stara smokva još uvijek naša, iako će neka druga mladost tražiti odmor u hladu njenih grana.I tada, na ruševinama uspomena, potražimo davno usadene ideale:Ljepotu baroknih kupola, Nevinost renesansnih zvonika i Toplinu njedara osunčanih portala-bit će to ditiramb proljeću duha koji nam je dala naša škola./

IXVJEŠTAJ: 21. travnja 1992

Ivo Đuka I B

(12)

"AB OVO"

/ SLODOČAJSKI MUZEJ U SPITU /

"AB OVO" - latinska poslanička žica u prijevodu znači, od početka "ili od početa". Dakle već možda i po ovoj poslanci mogemo zaključiti koliko dugo postoji još.

NE - životni princip - uidecifirljiva svezakupost - klica svega - vijeno i prostor svetinja - novčano stanje - neklijenjivoj srpskoosti - uskrs - USKRSNUĆE.

Ovo - posljednje je upravo razlog otvaranja ove izložbe, uskrs, najveći katolički blagdan.

Taj od davnina počeo je simbol uskrsa u svim ljudima i u svim stolarijama.

No ovaj izložbi svoje molade je izložilo dan retkestak autora, nekavemu iz vrste domaćinu, a među njima i profesor Kuzma Kavnić i profesor Gorki Živelić.

Kavnić je uviđe se njenom rukom Verne Božović-Serdar pod nazivom „Pokoč-Cintiliće-Poj“.

To su u svakoj tri godišnjoj intervalu još simbolični prikazani kraj kojeg predstavlja.

INR

TORINSKO PLATNO

sunčica samardžić IIIb

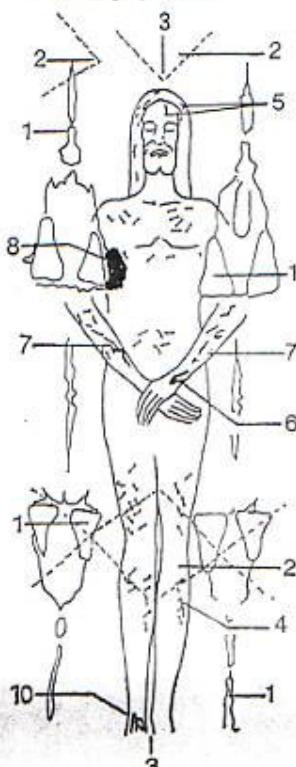
Odavno su ljudi osjećali potrebu da znanstveno i arheološki potvrde istinitost dogadanja iz Evandelja. Osobito je bio velik interes za osvjeđenjem života i djelovanja Krista. Koliko u tome pomaže Torinsko platno?

Iz Evandelja znamo da su prijatelji Isusovi njegovo mrtvo tijelo, uvečer na Veliki petak položili u grob, zamotali ga u jednu platu posutu mastima i mirisima. Postoje uvjeravanja ali i znanstvena dokazivanja da je torinsko platno upravo ono u koje je bio položen Isus.

Vjernici Istoka i Zapada izvanredno su štovali ovu relikviju kroz stoljeća. Prvi put se platno spominje u 7. a potom u 9. stoljeću. U Carigradu se Platno izlagalo štovanju vjernicima svakog petka, a u Europu stiže nakon križarskih ratova. Od 16. st. Platno se nalazi u katedrali u Torinu pa se izlagalo vjernicima na štovanje jednom godišnje.

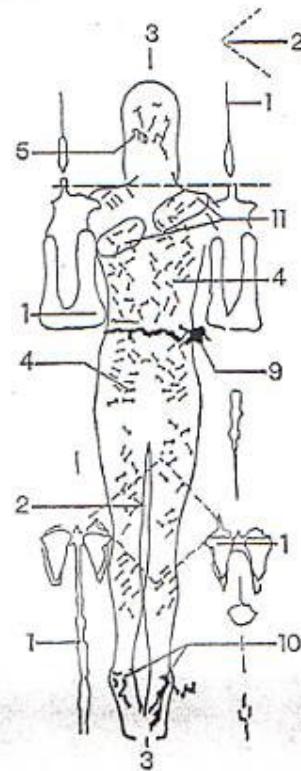
Smatra se definitivno znanstveno utvrđenim da je Sv. platno staro oko 2 000 godina, što znači da je nastalo otprilike u Kristovo vrijeme. Znanstvenici se slažu da je u platnu bilo umotano tijelo čovjeka koji je prošao ista stradanja /bićevanje, krunjenje, razapinjanje/ kao Isus. Sigurno je da je na Sv. platnu detaljni fotonegativ ljudskog tijela kojeg nije mogla "izvesti" ljudska ruka. Time se slažu i stručnjaci NASE.

Bili mi vjernici ili ne, Torinsko platno zaustavlja dah nad stradanjima čovjeka, a intrigira i činjenica da je Platno dokument - fotografija Velikog petka.

1. Paljevine
2. Mrlje od vode
3. Tijelo a pravne strane
4. Udarci bičeva
5. Kravave mrlje na čelu od trnovne krunе
6. Trag čavla koji je probio zapeče lijeve ruke
7. Tragovi krvi na podlakticama
8. Velika mrlja krvi na boku od kopljа
10. Čavli na nogama

9. Mrlje krvi oko slabina
10. Čavli na nogama
11. Rane na pledi koje su nastale od noženja križa

INTERVIEW SA

SESTROM

DRAGICOM

sunčica samardžić IIIb

ArtLIST: Kada je osnovan vaš red,a kada ovaj samostan?

SESTRA DRAGICA: Naš red osnovan je 1836.u Bresci /Breša/,sjeverna Italija,za vrijeme kolere. Tada je 17 naših djevojaka u jednoj bolnici započelo s njegovanjem oboljelih. U naše krajeve dolaze najprije u Dubrovnik 1853. a zatim na poziv splitskog L.M.Pina /1855./ dolaze u Split. sestre su osnovale žensku školu stranih jezika i odgojni zavod. Uskoro dobivaju današnji prostor u ciril-Metodovoj ulici. Danas naš red broji 2 000 sestara,a rade u Italiji,Švicarskoj, Hrvatskoj,Brazilu,Ekvadoru i Njemačkoj. vrlo smo aktivne i u misijskom radu...

Vjerojatno će za vas biti interesantna informacija da smo ranije vodile školu krojenja i crtanja. Vec tada je interes za školu bio velik. dio djevojaka je ovdje i živio,a za blagdane i praznike organizirali smo zajednički odmor u Vrlici i Kaštelima.

Naš poslijeratni rad reduciran je na župske poslove,početkom 70-tih sestre su počele raditi u bolnici.

ArtLIST: Čime se danas bavite u samostanu?

SESTRA DRAGICA: Vodile smo jaslice dok nije počeo ovaj rat. I sestra Bernardica ovdje je radila s ovisnicima,a nedavno su oni dobili nove prostore na Pazaru. Ovisnici tamo borave po cijeli dan dok se ne "skinu" s igle,a potom odlaze u Italiju.

U samostanu danas imamo i 10 izbjeglica iz Hercegovine. Najmlada beba stara je svega 45 dana. kod nas su i starije sestre našeg reda iz Dubrovnika.

Kao što vidite naš se red opredjelio za njegu bolesnika i odgoj mlađeži.

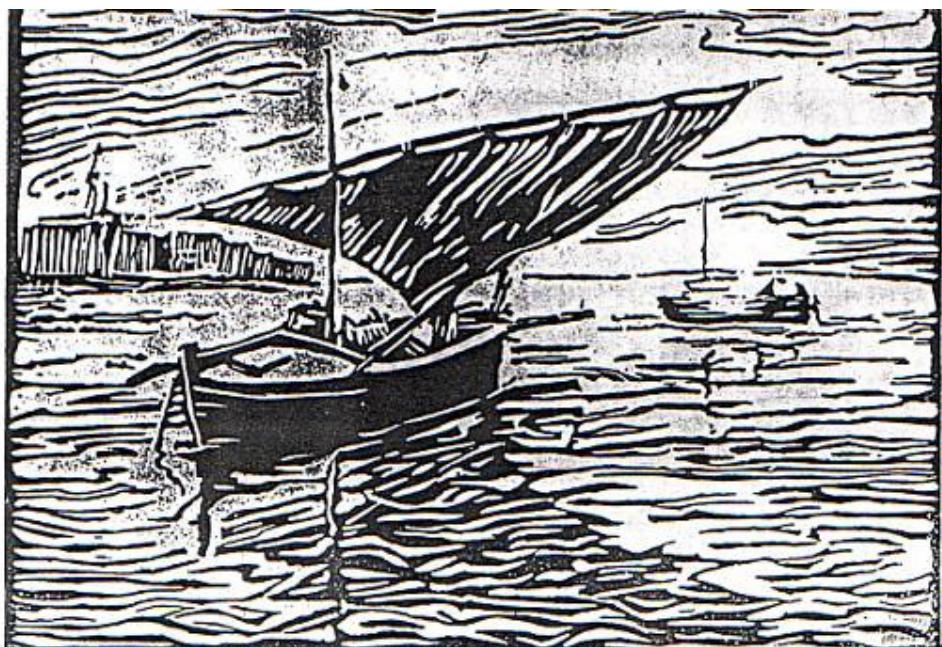
ArtLIST: Kakvi smo bili kao vaši susjedi odnosno u neku ruku kao "podstanari"?

SESTRA DRAGICA: /smješak/ Koliko mi znamo,vi iz ovih zidova ne izlazite tako skoro jer niste ni u kakvima spisima o premještanju i seobama. veseli nas što se smanjilo bacanje smeća u naš dvor. Vrlo dobra je i suradnja s vašim novim ravnateljem.

Ako više nemate pitanja,ja bih vas nešto zapitala:"Zašto ste svi toliko zaljubljeni u ove naše i vaše trule zidove?"

ArtLIST: Na to pitanje teško će se moći dati neki jasan odgovor. Ova,kao i sve druge ljubavi nema neko racionalno objašnjenje.

4/4 linorez

"Barke"

Z. Hennick

G

1/3 linorez

Galim.

A. Zednik

FILMSKA MELODRAMА ANA MILANOVIC IIb

Kazališna melodrama nastala je potkraj 18.st.Bila je "nasljednica" tragedije i dramskih djela s glazbom.Jednom od prvih melodrama smatraju se Schillerovi "Razbojnici"(1777.) Sociološki, nastanak melodrame povezuje se s povijesnim nastupom gradanske klase.Nevjerojatne i raznolike patnje i tragedije u melodramama, trebale su gledateljima pružiti izvjesnu katarzu.

Nakon izuma kinematografa, melodrama je postala jedan od najpopularnijih filmskih žanrova.Vjerojatno je na to utjecalo gradansko podrijetlo filmaša i profit.Masovna publika u melodrami ne traži dubinu, poruku, razmišljanje, nego samo uzbudjenje i zabavu.U tu svrhu su neke teme osobito rabljene: sex, strah, nasilje, nesreća, ljubav, rastanak... Više je holivudske i europske redatelje snimili izvrsne melodrame (Visconti, Bunuel, Bergman...). a te nevjerojatne priče s naivnom iskrenošću i zapanjujućim realizmom najbolje je pričao D.W.Griffith.

S uvažavanjem se danas prilazi Chaplinovim komedijama, ali ipak u nekim prevladavaju melodramski elementi ("Svjetla pozornice",1952.).Te elemente nalazimo gotovo u svim filmskim žanrovima, od glazbenih do krimića ("Tri ratna druga", "Plinsko svjetlo", "Sumnja"...).Jednom je Orson Welles hrabro izjavio da je i "sam Shakespeare pisao melodrame"! Vrhunac je holivudska melodrama doživjela u filmovima D.Sirka, Danca, rođenog u Njemačkoj 1900.Sirkove melodrame vratile su dostojanstvo ovom žanru "za mase" jer je unio u priču stanovitu ironiju,iako je završavao-makar i prividnim-happy endom.Stil svojih filmova precizirao je sam Sirk izjavom da su "kutovi kamera-redateljeve misli, a rasvjeta njegova filozofija".

O njegovim filmovima dobro su pisali režiseri "novog vala" J.L.Godard koji je za Sirkov film "Vrijeme ljubavi i vrijeme smrti" rekao: "Nikad nitko nije tako vjerovao u prikaz Njemačke u ratu, kao kad je gledao ovaj američki film napravljen u vrijeme mira", a F.Truffaut za film "Zapisano u vjetru": "Boje u tom filmu su plamteće i kričave, uljepštane i dotjerane do takvog stupnja da će svakog slikara natjerati da vrišti od užasa.Ali, to su boje 20. st., boje Amerike, boje luksuzne civilizacije, industrijske boje koje nas podsjećaju da živimo u vrijeme plastike".A to je napisano 1957, dakle, prije pojave pop-arta.

I poznati njemački režiser novog vala Fassbender, kombinira raznolike elemente melodrame s vlastitim opažajima stvarnosti.No, i on se vraća Sirku, pa će njegovu priču "Sve što nebo dopušta",obraditi (1973.) u svom filmu "Svi drugi zovu se Ali" (ljubav stare Njemice i mladog marokanskog "gastarabajtera")

Melodrama je žanr koji se najviše potcjenjuje i često je sinonim za kič.Ipak, klasične holivudske melodrame rekle su više o društvu koje prikazuju nego mnogi "ozbiljni" filmovi.

m

F

RECENZIJE

1. NIRVANA - NEVER MIND-

Počevši od omota,koji je više nego čenjalan,preko glazbe i teksta,ovo je jedan od njakompletnejih albuma u posljednje vrijeme.

Omot je zapravo fotografija djeteta koji u bazenu pliva za dolarom - \$.

Što se glazbe tiče,malo tko još nije čuo:SMELLS...,IN BLOOM, ili COME AS YOU ARE.

Ako vam se učini da neke pjesme sliče, ne dajte se zavarati, to JE ISTA pjesma!

Uz glazbu obavezno gledajte omot...Sve to lijepo ubija!

2. DEF LEPPARD -HYSTERIA-

Ako nekoga čudi što sam izabrao ovaj album koji je izšao prije jedno pet godina,razlog je taj što sam čuo da izlazi novi album.Ne bih želio da mu se svidi neka pjesma "mekšeg zvuka" s novog albuma,pa da kupi i taj stari album. Vjerojatno bi, slušajući taj stari album umro od dosade.Jer -HYSTERIA- je dosadan album u kojem se 3 refrena izmjenjuju u nedogled!A ako vas glazba ne "udavi",onda će sigurno to učiniti efekti /sumovi,dahtanje.../

GODIŠNICE RASTA NCIGODIŠNICE RASTA NCIGODIŠNICE RASTA NCIGODIŠNICE RASTA NCIGODIŠNICE

1. DAN ŠKOLE
2. KAMILO TONČIĆ
3. ANTONIO GAUDI
4. SHAKESPEARE
5. ANA ROJE
6. MARLENE DIETRICH
7. FREDDY MERCURY
8. BENNY HILL
9. MARULOVI DANI
10. MATICA HRVATSKE
11. KRISTOF KOLUMBO
12. DIOKLECIJANOV
PODRUMI

- 84. G. OD OSNUTKA
- 36. GOD SMRTI
- 140. OBLJETNICA ROĐENJA
- 428. GOD ROĐENJA, 376. GOD SMRTI
- 1. GODIŠNICA SMRTI
- GLUMICA-LEGENDA PREMINULA
- UMRO PJEVAČ GRUPE "QUEEN"
- KOMIČAR KOJEG VIŠE NEMA
- ODRŽANI U SPLITU
- 150. GODINA POSTOJANJA
- 500. GODINA OD OTKRIVENJA AMERIKE

- OVE, 1992. POČELA ISKAPANJA ISTOČNOG DIJELA.

IN MEMORIAM MARLENE DIETRICH (1902-1992)

"Plavog anđela"

The Queen
UPONEDJELJAK
NA WEMBLEYJU

Koncert za
Freddieja Mercuryja

Spektakl iz Londona će u cijelosti prenositi
na Drugom programu

Spektakularni doživljaj u ponedjeljak kroz
Olimpijski centar

Map of the building layout:

- 115
- 9F
- 9E
- 9D
- 9C
- 9B
- 9A
- 11A
- 12
- 13F
- 13L
- 13D
- 13C
- 13B
- 13A
- 14
- 15C
- 16C
- 17C
- 16L
- 16B
- 17B
- 16A
- 17A

ANTONIO GAUDI Y CORNET - 140. OBLJETNICA RODENJA Iara pervan IVa

Gaudi je sigurno najinteresantniji arhitekt u posljednja dva stoljeća. Rodom i radom vezan je za španjolsku pokrajinu Kataloniju, za njene etničke i kulturne posebnosti.

Gaudi je, kažu, ostvario totalnu umjetnost jer je spojio arhitekturu slikarstvo i kiparstvo, te "izmiješao" u sarmantan nered razne materijale /bojanu ciglu, kamen, metal/ i činio neobična i osebujna rješenja interijera i eksterijera uz bogatstvo detalja i ornamenata.

Tko je zapravo Antonio Gaudi? Arhitekt ili kipar, anakronist ili modernist, pasatist ili avangardist, eklektik ili inovator? Gaudi se rodio 1852. u Reusu. Njegov pradjet, djed pa i otac bili su koltari. Naizgled je to samo nebitna činjenica, no upravo ju je Gaudi čitavog života isticao, objašnjavajući tako svoju izuzetnu moć vizualizacije. Srednju školu završio je u rodnom gradu, a potom se upisao u Školu arhitekture u Barceloni. Od samog početka suraduje i radi s mnogim poznatim arhitektima, a 1887. gradske vlasti Barcelone od njega naručuju nacrte za ulične svjetiljke, koje su trebale biti postavljene na Plaza Real pored najčuvenije barcelonske ulice Las Ramblas.

Prvi njegov profesionalni projekt bit će rad za Međunarodnu izložbu /EXPO/ u Parizu 1878. a nakon toga željan znanja i novih iskustava, Gaudi odlazi na studijska putovanja.

Njegove CASE / Casa Vicens, Casa Calvet, Casa Milà.../ parkovi /Park Güell/, a osobito njegova crkva - Sagrada Familia-, rezultat su visokog intelekta, neobičnog temperamenta, bogate maštice i naslijedene tradicije. Promatrajuci njihove fasade, prozore, balkone, otkrivamo neobične oblike koji podsjećaju na ohladenu i tvrdvu vulkansku masu, ljudske kosti, okamenjene životinje...

1901., Gaudi je dobio prvu nagradu za svoj projekt -Casa Calvet-, tipičnu kuću srednje klase, čije fasade pokazuju tendenciju ka baroku. Od 1900-1902., Gaudi gradi -Bellesguard- ili -Casa Figueras- na ostacima kraljevske kuće za ladanje Martina I. 1910 završava -Casa Milà-, poznatu kao -La Pedrera- /Rudnik/, koju su definirali kao "planinu koju je sagradio čovjek". I doista - ovo neprekretno more kamenja u kombinaciji s cvijecem i biljkama penjačicama, zgradi daju neprestano nove boje.

-Park Güell-, graden je po narudžbi Gaudijeva mecene Don Eusebija Güella, zamišljen je kao grad-park. Financijski ovaj projekt nije bio uspješan /prodane su samo dvije kuće/, pa je 1920. pretvoren u javni park.

-Sagrada Familia- je ipak kruna Gaudijeva rada, a trebala je potvrditi katolički duh Katalonije i otpjevati slavu Stvoritelju. -Sagrada- je Gaudi počeo graditi 1884. i toliko je s njom srastao da je čak i stanovao na njenom gradilištu.

Pošto Gaudi nije nikada radio po planu, možemo samo prepostaviti kako je izmislio ovu veličanstvenu katedralu: mnoštvo tornjeva /trebali su simbolizirati dvanaest apostola, četiri evangelista i samog Stvoritelja/, pet lada i fasade /posvećene Rodenju, Muci, Milosrdju i Nadi/. Iako još nije završena, katedrala dominira panoramom Barcelone i glavna je atrakcija "trubadurske Atene".

Svojim golemlim i glamuroznim opusom, Gaudi je inspirirao mnoge svoje suvremenike, kako arhitekte /Le Corbusier/ tako i slikare /Dali/ i pjesnike. Iako nepopularan u krugu avangardista zbog rušenja ili pak "neukusnog" spoja raznih stilova, sa sigurnošću danas tvrdimo da uz P. Picassa i J. Miroa, Katalonija može slaviti još jedno veliko ime - ime Antonia Gaudia.

G

MANIFESTACIJA - MOJA BAJKA I MOJ SAN ZA VUKOVAR -

Naši su učenici sudjelovali u prikazu -Trnoružica- iz IIIa i b Marija Barić, Antonija Paunović, Ivana Tomićić, Milena Bašić, Sanja Lučić i Sunčica Samardžić, iz Ia Zoran Boban, Mario Ursić, Vedran Ivanković, Filip Rogošić, Joško Gadić, Dino Mahmudović i Joško Matijević. U prologu -Cyrano de Bergerac- nastupili su Jerica Gracin iz IIa i iz IV a Lara Pervan kao Cyrano.

SLOBODNA DALMACIJA PETAK, 10. travnja 1992. 23

SPLIT DANAS

DEŽURNA LJEKARNA

-LUČAC, Georgi Dimitrova 4, 515-508
(20-7)

KINA

-CENTRAL - Američka pestolovna

bajka »KUKAK« u 17.15 i 20.00 sati

-MARIJAN - Američki porno-film

-DEBBI »OSVJAJA DALLAS« u 16.30,

18.30 i 20.30 sati

-TESLA - Američki crtan film »SNJE-

GULICA I - SEDAM PATULJAKA«

u 18.00 i 18.00 sati, a u 20.00 sati ameri-

čki horor-film »KAD JAGANCI UTIH-

NU«

KAZALIŠTA

HNK - Koncert grupe »Forum« Iz Zadra

-Slobodna prodaja KAZALIŠTE LUTAKA »PRONIR« - za

vnice »Civi Mediterana« u 9.30 sati pred-

stave »TRI PRASICA«

IZLOŽBE

Galerija foto-kluba »Split« - Dubravka

Milivojević; samostalna izložba fotografija

pod nazivom »Uspomene na Vukovar

i Petrovce« (11-12 i 18-21) do 12.4.92.

HNK - Mati Vukasović i Ante Milić; iz-

ložba ratne fotografije u foajetu HNK,

pod nazivom »Vinkovci-Nutlari« (9-12

18-20) do 16. 4. 92.

Salon »Galija« - Zoran Kraljević; izložba

fotografija pod nazivom »Princ o čovjeku

i moru, a u okviru ekspozicije Art garađe - Za

slobodu« (10-12 i 18-21) do 16.4.92.

Galerija »Proture« - Vojislav Vučetić; iz-

ložba akupunktura pod nazivom »Zdravlje

zdravju« u okviru ekspozicije Art garađe - Za

slobodu« (10-12 i 17-19).

MOJA BAJKA I MOJ SAN ZA

VUKOVAR

U Muzeju narodne revolucije,

18.30 - scenska igra »USKRŠNI ZEC«

Ci - predstava za djecu »TRORU-

ZIC« i predstava za mlađe

»DODGOČINSKI DEČIJI«

19.00 - predstava za mlađe »PERSI-

FAL«

DEŽURNE SLUŽBE

Centar za socijalnu zaštitu - Miroslav

Mihalec - telefoni: 45-377 (7-19) i 551-422 (0-24), Hims -

matična služba KBC - Split - (20-21)

elektrodašnica: 561-222 (0-24),

servisni otočak: 47-348 (0-24)

-Privredek - krovni na-

vratni vrtići, instalacije na

(0-24), vodovod i kanalizacija: 551-

42-380 (0-24), specijalne službe: 551-133

(7-20), telefoni: 551-085 (20-7), vodno-akumulacijska

AKS - (0-24), telefoni: 551-085 (20-7),

TELEPAK - (0-24), Savjet i poslovni križi:

355-066 (0-24), Štrajk - (0-24), Štrajk -

vijesti vijesti vijesti vijesti
IZ I OKO ŠKOLE vijesti vijesti
vijesti vijesti vijesti IZ I OKO ŠKOLE

Tijekom svibnja u Splitu su održana regionalna natjecanja za LIDRANO'92

- skraćenica za literarne, dramske i novinarske družine. Natjecanje na nivou Republike Hrvatske održat će se počekom lipnja na Rijeci.

Prošavši regionalnu komisiju, naš

-ArtLIST- će na Rijeci predstavljati tekst maturanta Jere Skorina s naslovom

Ditiramb proljeću duha kojeg nam je dala naša škola, koji je prilog ovog broja.

Natjecanje dramsko-scenskih i lutkarskih družina za LIDRANO '92 održat će se naknadno. Našu školu predstavljat će dramska grupa ARTIST pučkom igrom -SAD JOLI NIKAD-. Očekujemo i njihov plasman i odlazak na Rijeku koje će biti u listopadu.

NOVO LICE NASE SKOLE JER - SAD JOLI NIKAD !

alma zednik IIa

Premijerna izvedba pučke igre -SAD JOLI NIKAD- održana je 9.04.1992. u sklopu manifestacije -Moja bajka i moj san za Vukovar-. Igra je izvedena ukupno četiri puta u kino-sali Muzeja narodne revolucije u Splitu, a davala se i u dva navrata za uskršnje blagdane u programu likalne televizije -TV Marjan.

Dramska družina naše škole -ARTIST-, omogućila je izvedbu koja je ostavila snažan dojam na gledatelje. Igra odražava splitski mentalitet, narječje, život Varoša...

Tekst za ovu šaljivu crticu iz svakodnevnog života starog Splita, napisale su profesorice naše škole Vanja Škrobica i Ljubica Srhoj. Jednostavnost kostima i scene /odabir prof. Vanje Škrobica/ uspješno su nas uvele u prošlost "doklen smo jemali mali Split".

Iako dramska grupa -Artist- radi tek nekoliko mjeseci pod rukovodstvom prof. Ljubice Srhoj, ipak se trud, volja i talent mladih glumaca iskazao pozitivno i pohvalno. možemo slobodno reći da njihov amaterski rad, možda jednog dana preraste i u nešto više. Osobito su to pokazali glavni glumci: jere Skorin, Angela Mateljan i Ozren Bakotić. Svojom spontanošću pridonijeli su lakoći gledanja i praćenja radnje i pokupili /zaslužno/ sve simpatije publike. Cjelinu s igrom predstavlja i ugodno klapsko pjevanje -Gusterne- koja nas je pjesmom dočekivala i ispraćala.

I kao što se glavna misao proteže kroz cijelu igru, tako se i naše vrijeme danas nalazi pred pitanjem - SAD JOLI NIKAD.

Bravo!

IN

NAJBOLJI SEMINARSKI RADOVI TREĆIH RAZREDA 92. IZ POVIJESTI UMJETNOSTI

A

ŽIRI - 3 A: TOMIĆIĆ, PARČINA, FRANIĆ, KULIĆ, MAROVIĆ, RADIĆ
3 B: BOŠNJAK, BLAŠKOVIĆ, LUČIĆ, MAJSTROVIĆ,
PROF. JASENKA ŽUVELA SPLIVALO

proglašili AUTORE ZA UŽI IZBOR:

3A-MIKELIĆ, EFENDIĆ, BRADARIĆ, PAUNOVIĆ, BEZINOVIC, SKRIVANELI, DOLONGA
ZANINOVIC, TOMICIC, PARČINA, BARIĆ, ŽIZIĆ, PAUNOVIĆ, MIROSEVIĆ
3B-BOŠNJAK, MAJSTROVIĆ, GJIVOJE, MIKECIN, SAMARDŽIĆ, BLAŠKOVIĆ

nagradili DIZAJN :

KATEGORIJA 1 - NAJBOLJI RAD - DIJELE PRVO MJESTO:

MIA MIKELIĆ 3A FOTO
IVANA EFENDIĆ 3A GRAF

tema

- EGIPAT
- STEĆCI

KATEGORIJA 2 - NASLOVNA STRANICA - /BRADARIĆ 3A I BLAŠKOVIĆ 3B/
nagrada ANTONIO BLAŠKOVIĆ 3A IND

- gotiđa u
Engleskoj

KATEGORIJA 3 - TRODIMENZIONALNO - /BARIĆ, DOLONGA, ŽIŽIĆ 3A, MIKECIN 3B/
nagrada SILVIJA DOLONGA 3A GRAF

- KIP. I SLIK.
BAROKA

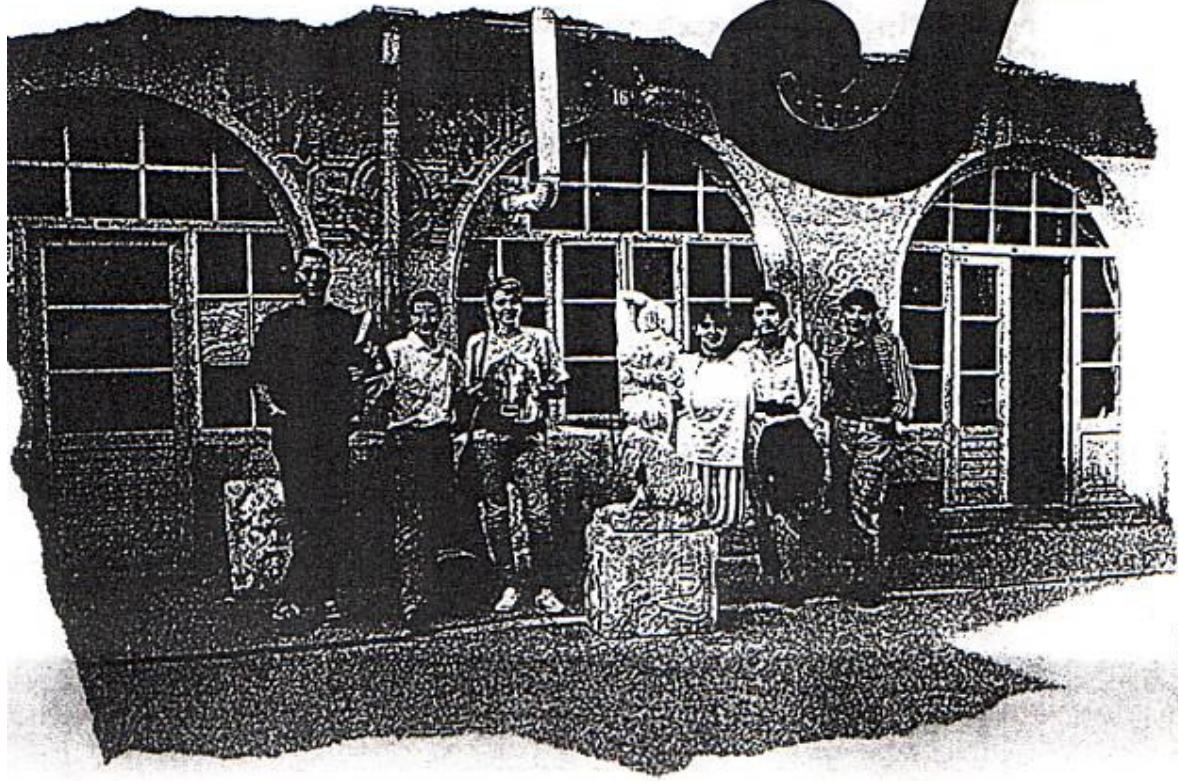
diploma MIRA MIKECIN 3B DEK

- ARH. EGIPA

KATEGORIJA 4 - HAPPENING/PERFORMANCE - /TOMIĆIĆ, BARIĆ, PAUNOVIĆ 3A,
SAMARDŽIĆ, MATELJAN 3B/

nagrada SUNČICA SAMARDŽIĆ 3B DEK

- VENECIJANSKO
SLIKARSTVO

MATURANTI !!!

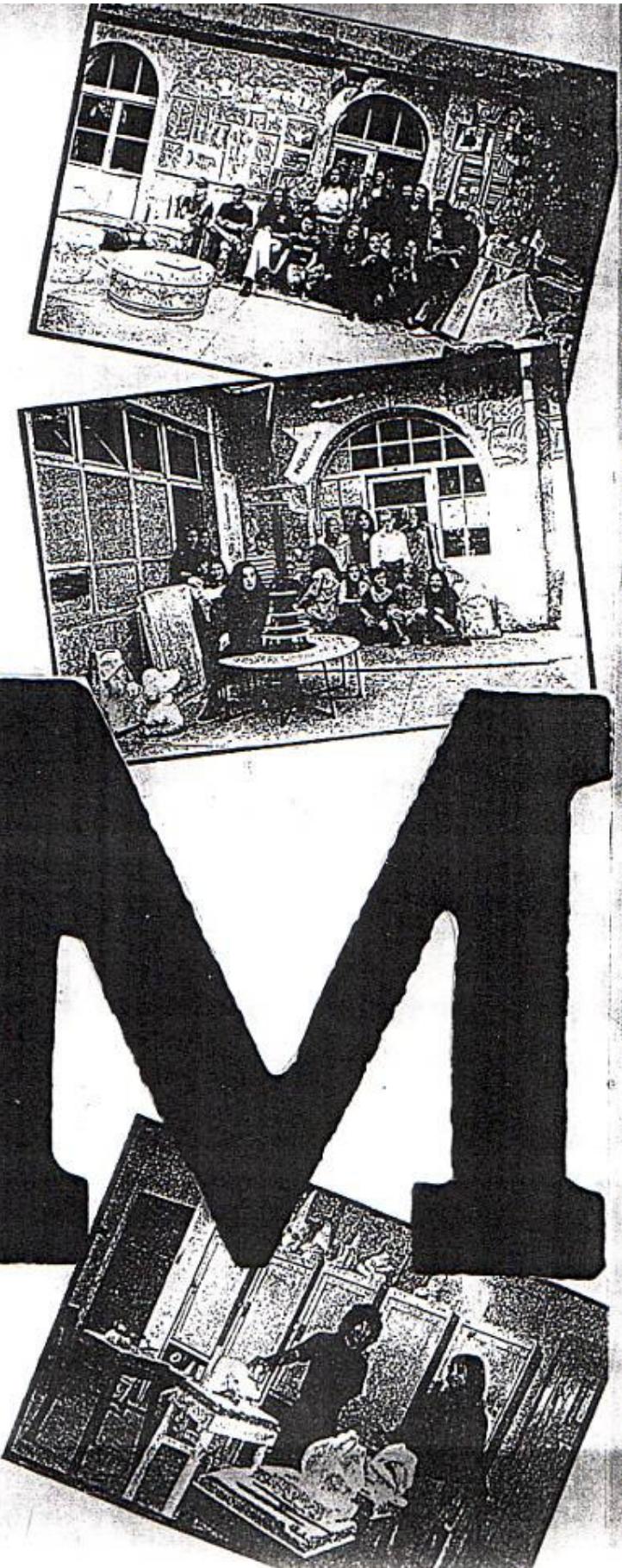
do 15.05. - izrada skica i projekta
do 17.06. - izrada elaborata i rada
17.06. - prijava mature i predaja rada
22.-23.06.- obrazloženje zadatka pred komisijom
24.06. - pismeni dio ispita /zadaca iz hrvatskog jezika/
25.-27.06. -usmeni ispiti /organizirani po odjelima/ Ako sve ovo uspješno svladate /a redakcija lista vam to želi!/ možete se natjecati na ove fakultete i više škole koje su srođne našoj školi:

ZAGREB

1. AKADEMIIA LIKOVNIH UMJETNOSTI
2. AKADEMIIA FILMSKE I KAZALIŠNE UMJETNOSTI
3. INTERFAKULTETSKI STUDIJ ZA DIZAJN - Arhitektonski fakultet
4. FAKULTET ZA GRAFIČKI DIZAJN
5. VIŠA GRAFIČKA ŠKOLA
6. STUDIJ ZA DIZAJN - Tehnološki fak.-dizajn tekstila i odjevanja
7. POVIJEST UMJETNOSTI - Filozofski fakultet

ZADAR i SPLIT

- FILOZOFSKI FAKULTET
8. ARHEOLOGIJA - Zadar
9. POVIJEST UMJETNOSTI - Zadar
10. STUDIJ LIKOVNE KULTURE -Split

STRUČNA LITERATURA

PO PREPORUCI

PROF. JASENKEŽUVEL SPLIVALO

1. DJELA - PROSTOR VRIJEME
autor : MILAN PRELOG
izdavač: Grafički zavod Hrvatske
1. LADANJSKA ARHITEKTURA DUBROVAČKOG PODRUČJA
: NADA GRUJIĆ
: GZB 92.
3. MUZEJI I GALERIJE HRVATSKE
Muzejsko galerijski centar
4. THE DESTRUCTION OF MUSEUMS AND GALLERIES IN CROATIA DURING THE 1991 WAR
/Razaranja muzeja i galerija u Hrvatskoj tijekom rata u 1991.godini/
5. GRADITELJSTVO U HRVATSKOJ
: ANDRIJA MOHOROVICIC
: Školska knjiga,Zagreb 92.
6. LATINSKA MANJA DJELA
: MARKO MARULIĆ
: Književni krug,Split 92.
7. ZBORNIK COLLOQUIA MARULIANA
8. MOGUĆNOSTI 1-2 1992.
9. KULTURNA BAŠTINA 21
: Društvo prijatelja kulturne baštine,Split 1992.

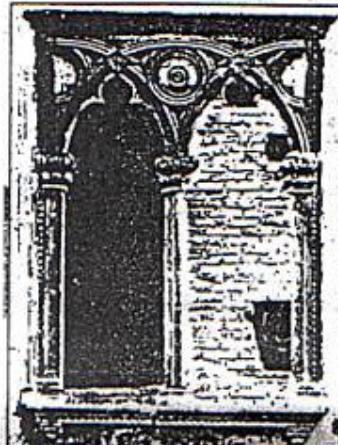
Novi muzejski i Hrvati

PUBLIK

Muzejski dokumenta
je izdao prvi rep
Muzeji i galerije
mjesta naslo 219
i crl

Hrvatska biskupin. 1957. publ.
ju »Muzeji i arhive« (A. Bauer i F
mein) i — to bi, bilo sve sto
muzejskih vodiča u Hrvatskoj
Ova treći doista je cr
Hrvatskih muzeja i z
Hrvatskih muzeja. Tisk
na papiru na 250
kolor-fotografijam
muzejsko-gak
U pr

Milan Prelog
Djela

Prostor Vrijeme

REZULTATI ANKETE -ŠTO MISLITE O NAŠEM ARTLISTU ?-

Ispitivanje je provedeno na uzorku od 20 učenika otprikljike rastrkanih po svim odjelima,svih godina,svih uspješnosti učenja i oba spola.

1. DA LI STE ČITALI artLIST :

- a/ da - 19
- b/ ne - 1

2. AKO STE ČITALI SMATRATE DA JE:

- a/ dobar i zanimljiv - 6
- b/ dosadan i neinteresantan - 3
- c/ osrednji - 10
- d/ nisam čitao - 1

3. MISLIŠ DA JE :

- a/ previše priloga - 1
- b/ premalo - 6
- c/ dovoljno - 12
- d/ nisam čitao list

4. UČENIČKIH PRILOGA JE:

- a/ dovoljno - 9
- b/ nedovoljno - 10
- c/ nisam čitao list

5. ZAMJERAM NA:

- a/ lošim tekstovima - 4
- b/ lošem tehničkom rješenju lista -15'
- c/ nešto drugo - 1

6. PREDLAŽEM:

kviz,sale iz škole,modu,križaljke,strip...

7. IMAŠ LI INTERESA BITI SURADNIK LISTA:

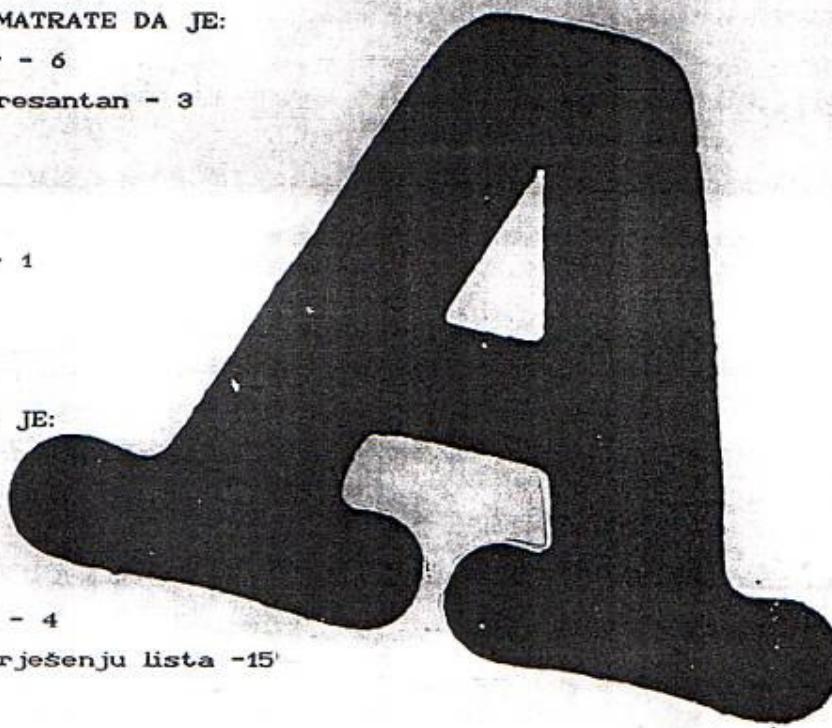
- a/ da - 6
- b/ ne - 8
- c/ ne znam - 6

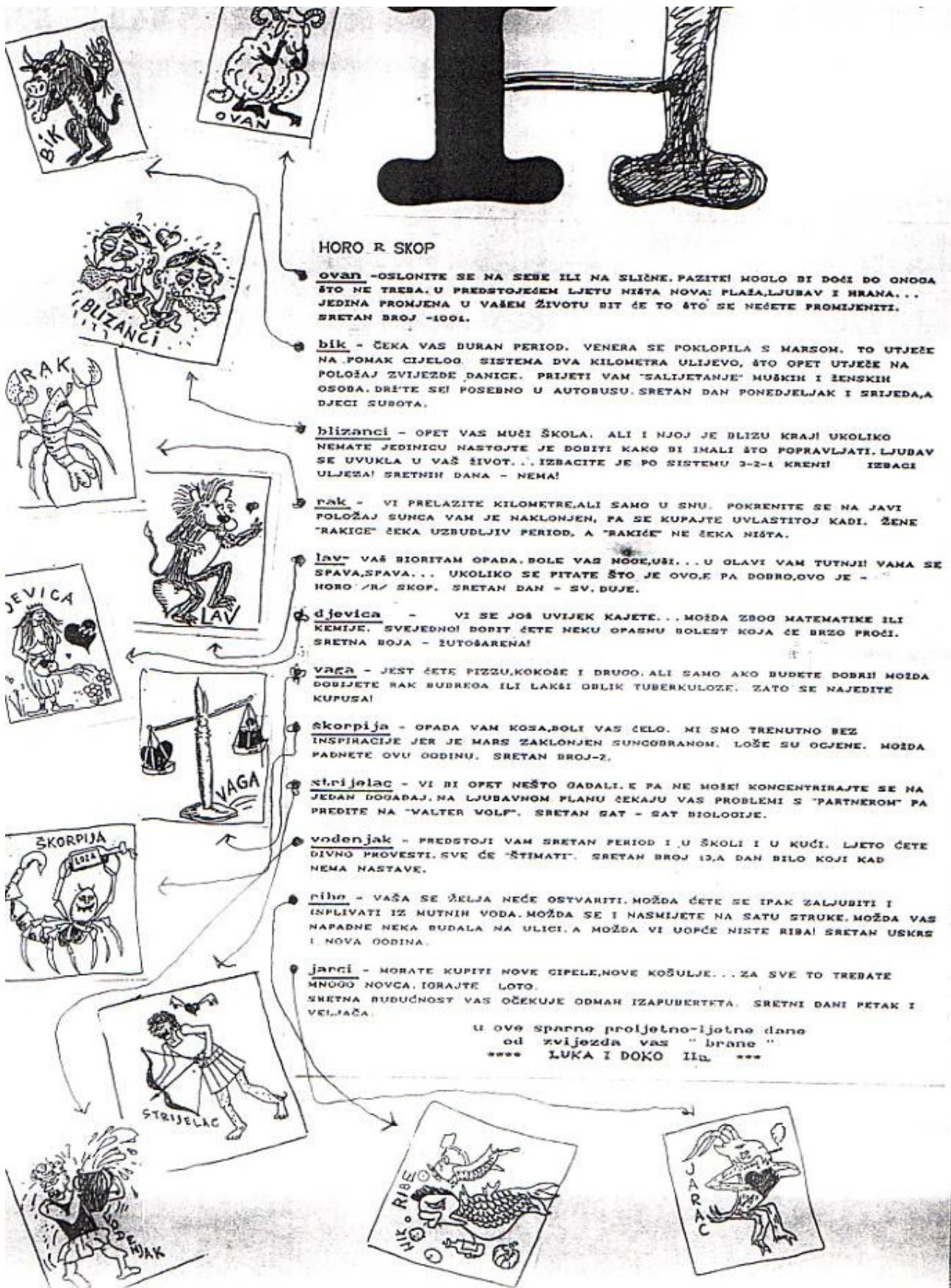
8. U LISTU JE PREMALO:

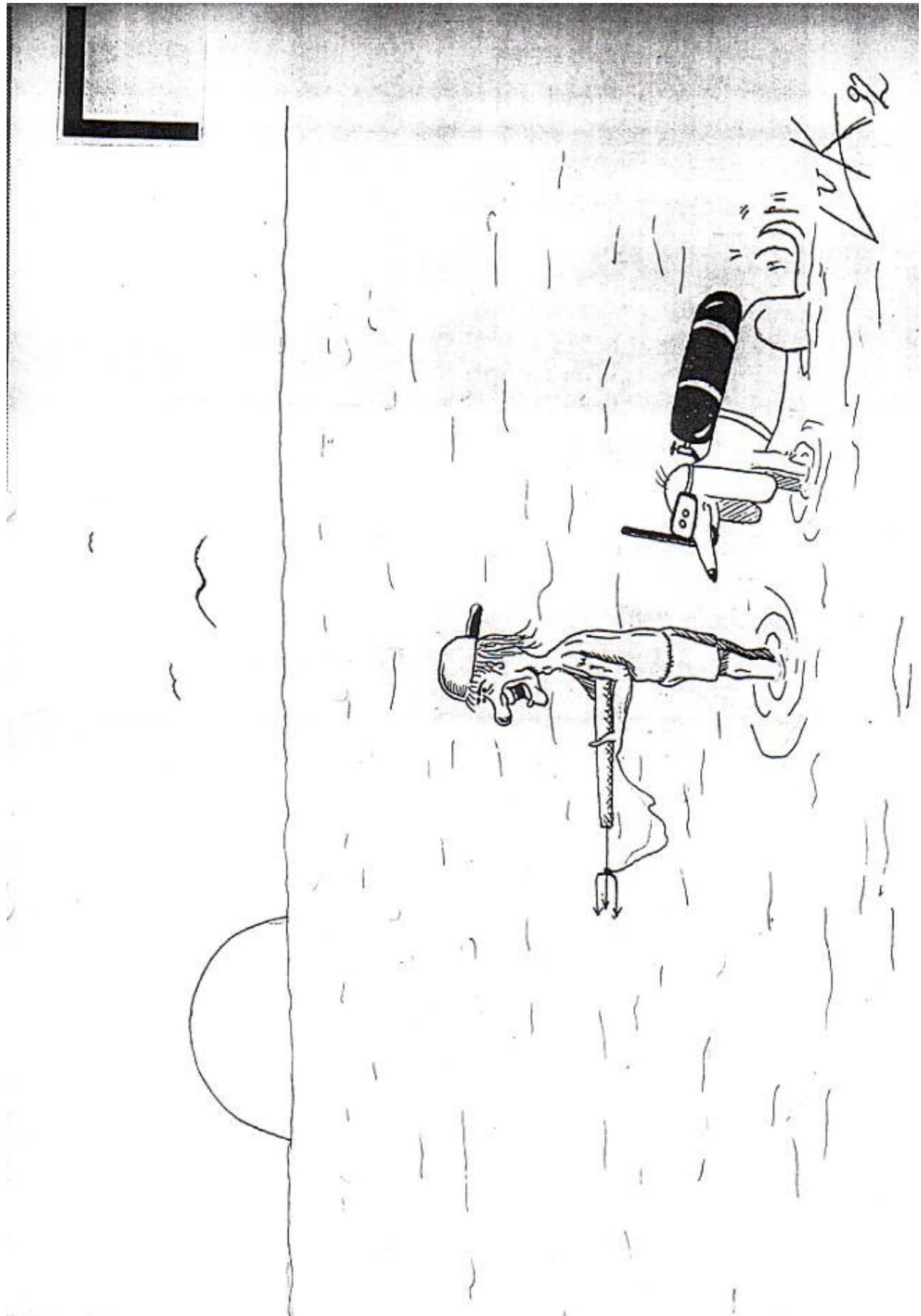
fotografije,humora,otkačenosti

9. PREVIŠE JE CENZURE I OZBILJNOSTI

ZAKLJUČAK: Većina je učenika čitala list i većina misli da je list osrednji/10/odnosno da je dobar i zanimljiv /6/. Većina /12/ misli da je dovoljno priloga,odnosno polovica misli da je nedovoljno učeničkih priloga /10/. Uglavnom nam se zamjera na lošem tehničkom rješenju lista /15/,ali nove teme koje predlažete nisu baš originalne. ArtLIST je list škole,dakle i učenika i profesora.Otvoren je svima bez obzira jesu li članovi novinarske družine ili ne.Prema tome, ArtLIST će biti onakav kakvim ga mi svi zajedno učinimo.

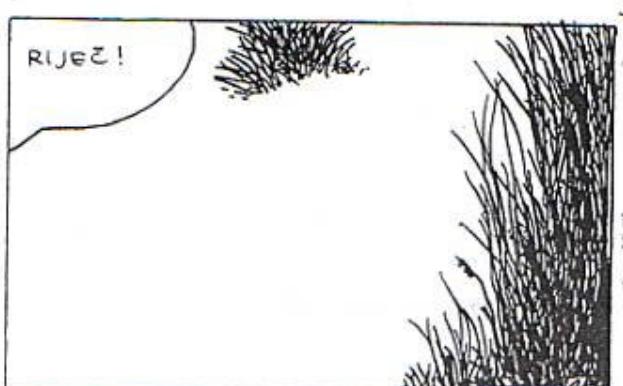
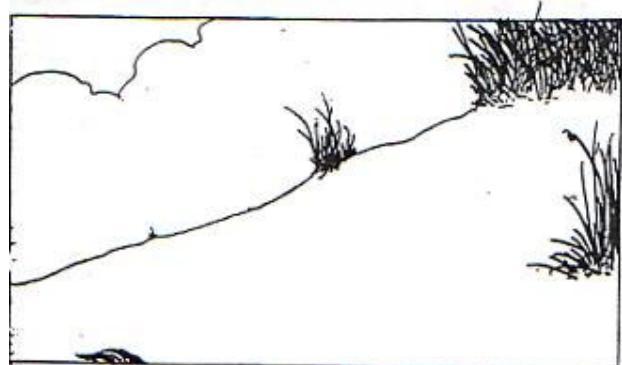
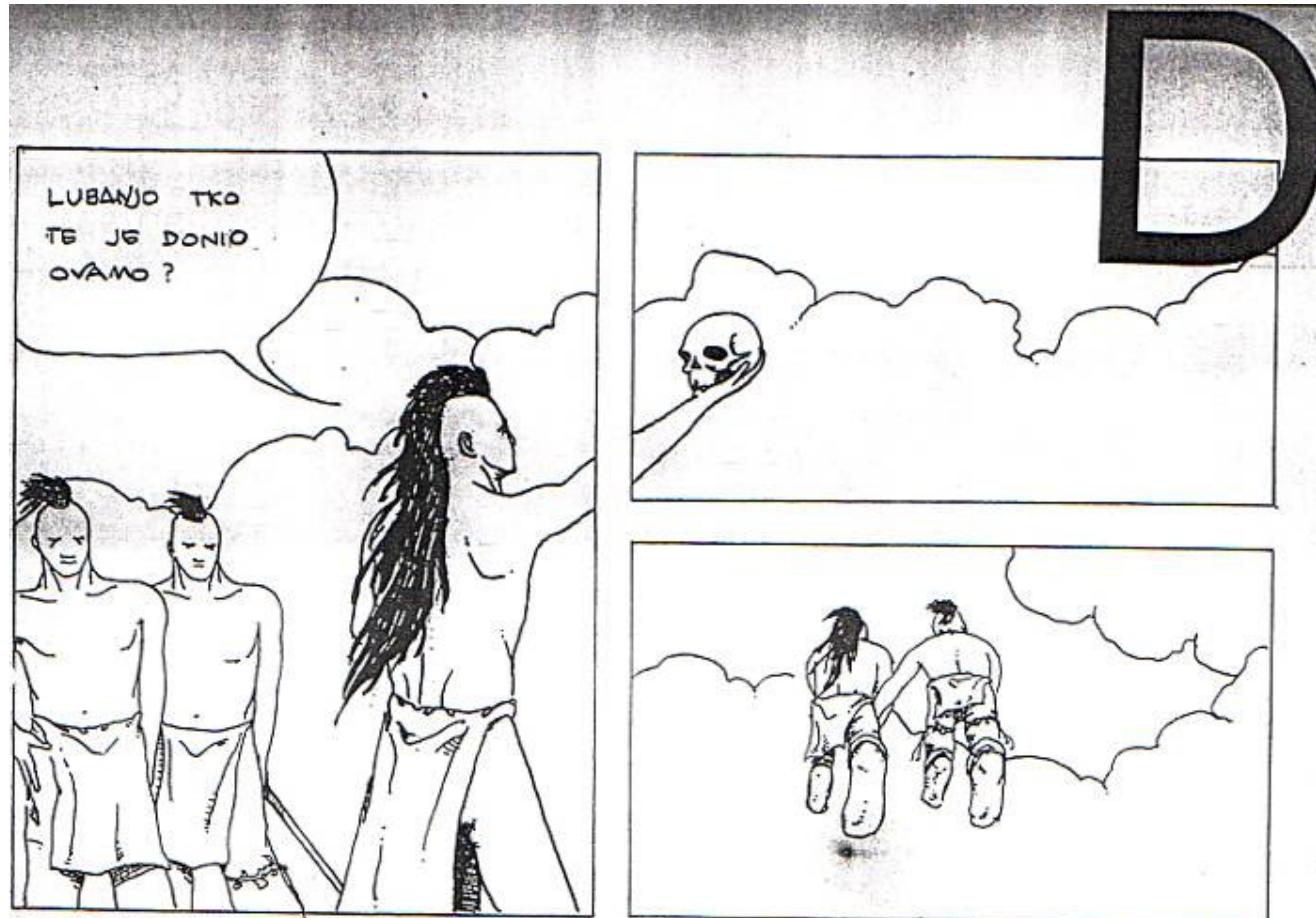

R

RIječ

AUTOR:
DAVOR ĐEĐIĆ

Q

across

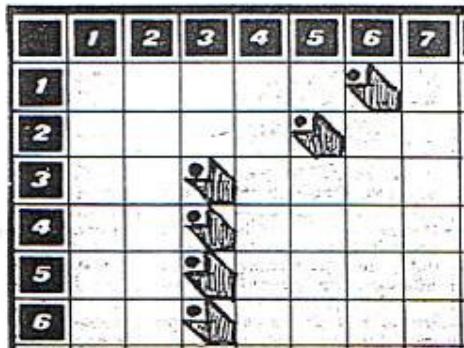
1. sport
2. nation
3. happy teacher,
n, preposition
4. oil,gate
5. lt,quantity

down

1. institution
2. occupation
3. I /italian/
4. came by plane
5. pronoun,Yoko
6. to play with
7. name

vodoravno i okomito

1. vrst plesa
2. trikovi
3. sob
4. stepenice
5. vrst zanatlije

grafiti

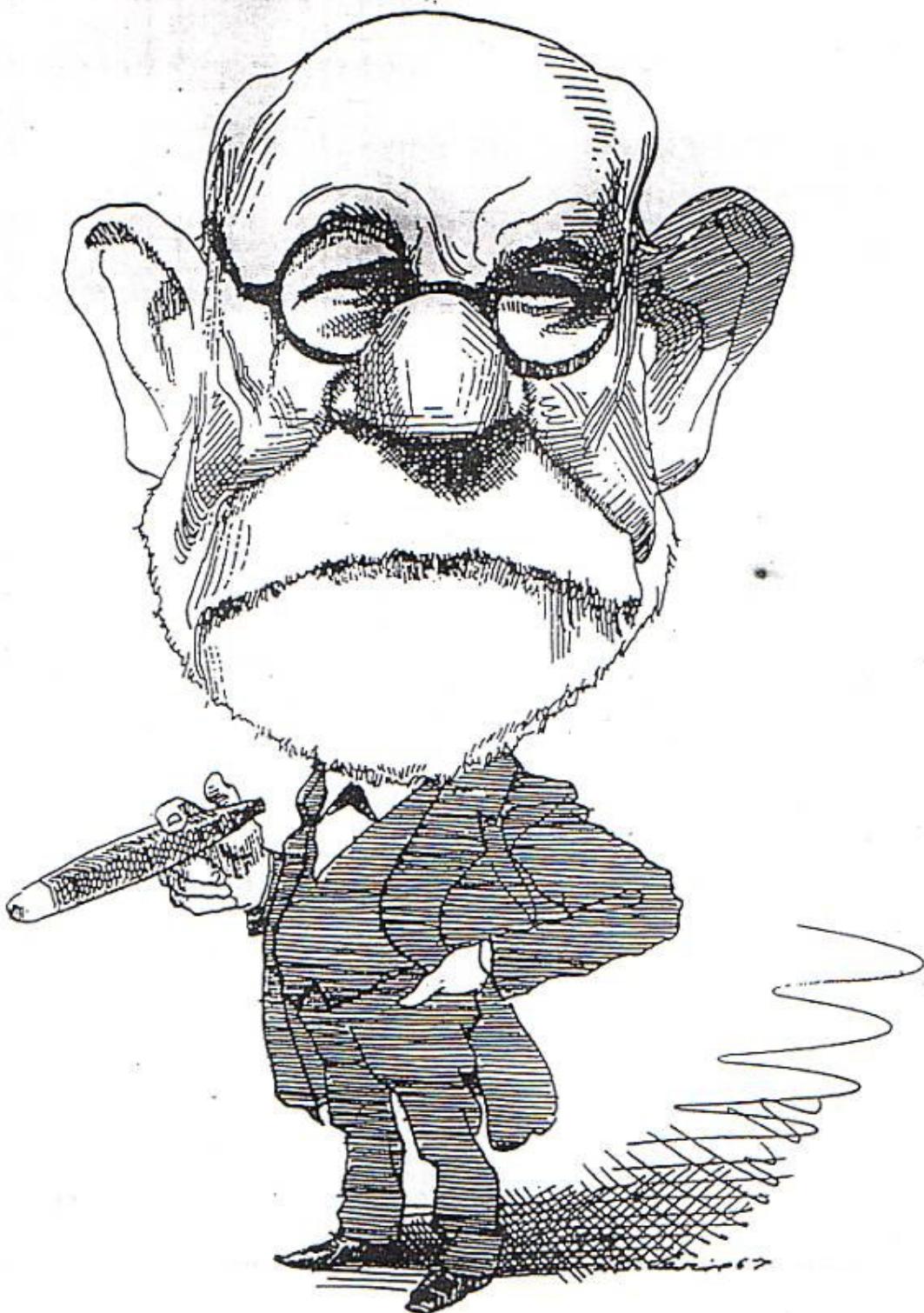
IZBRIŠITE OVU STVARNOST ! VRATE MI MOJE SNOVE !

AKO JE ISTINA GOLA, ZAŠTO JE NEMA NA DUPLERICI ?

šala sezone

Dvije buhe izlaze iz kina.Pada kiša.Jedna će buha drugoj:
"Idemo li pješice ili ćemo uzeti psa ?"

K

BAVIO SE LJUBAVLJU NA ZNANSTVENOJ OSNOVI - TKO JE ON ?

MUDRE PO/s/LOVICE

TKO POD DRUGIM JAMU KOPA - ZLO NE MISLI
TKO RANO RANI - TAJ I KRADE
ŠTO NA UMU - PIJAN GOVORI
TKO LAŽE - PA RECI
U LAŽI - NEMA SREĆE
TKO S ĐAVOLOM TIKVE SADI - TAJ I TLAČI
BEZ TREĆE - O GLAVU MU SE TUKU
ISPECI - TO NA DRUMU
TKO PJEVA - TRI DANA DOSTA
SVAKOG GOSTA - SU KRATKE NOGE
ŠTO TRIJEZAN MISLI - SAM U NJU UPADA

PO-TRAŽIMO SMISAO

LAŽ NALIKUJE NA SNJEŽNU GRUDU:ŠTO SE DULJE KOTRLJA,POSTAJE SVE VEĆA.
Martin Luther

ŠTO MOŽE HLAĐNA GOLA ISTINA PROTIV BLISTAVIH ČARI LAŽI ?
Anatolle France

BOLJE DA TI ZAVÍDE NEGO DA TE SAŽALJEVAJU.

Francesco Petrarca

ŽUDNJA ZA NOCI NEMA KORIJEN U SNAZI NEGO U SLABOSTI.
Borne

STROGOST RADA STRAH, A GRUROST MRŽNJU.

Francis Bacon

LJUDI OPRÄSTAJU SVE OSIM ISKRENOSTI.

A.G.Matoš

BOLJE JE NAUČITI NEPOTREBNO NEGO NIŠTA.

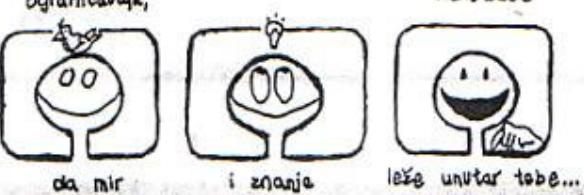
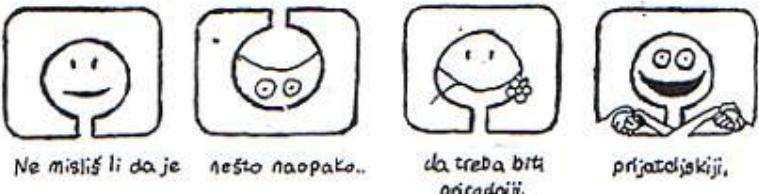
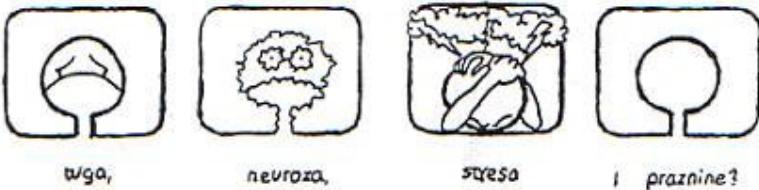
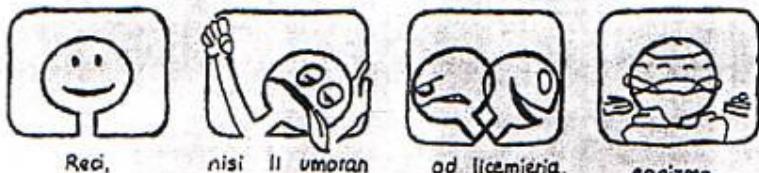
Seneca

PODIJELITI VESELJE S NEKIM DVOSTRUKO JE VESELJE. PODIJELJENA JE BOL
POLOVICA BOLI.

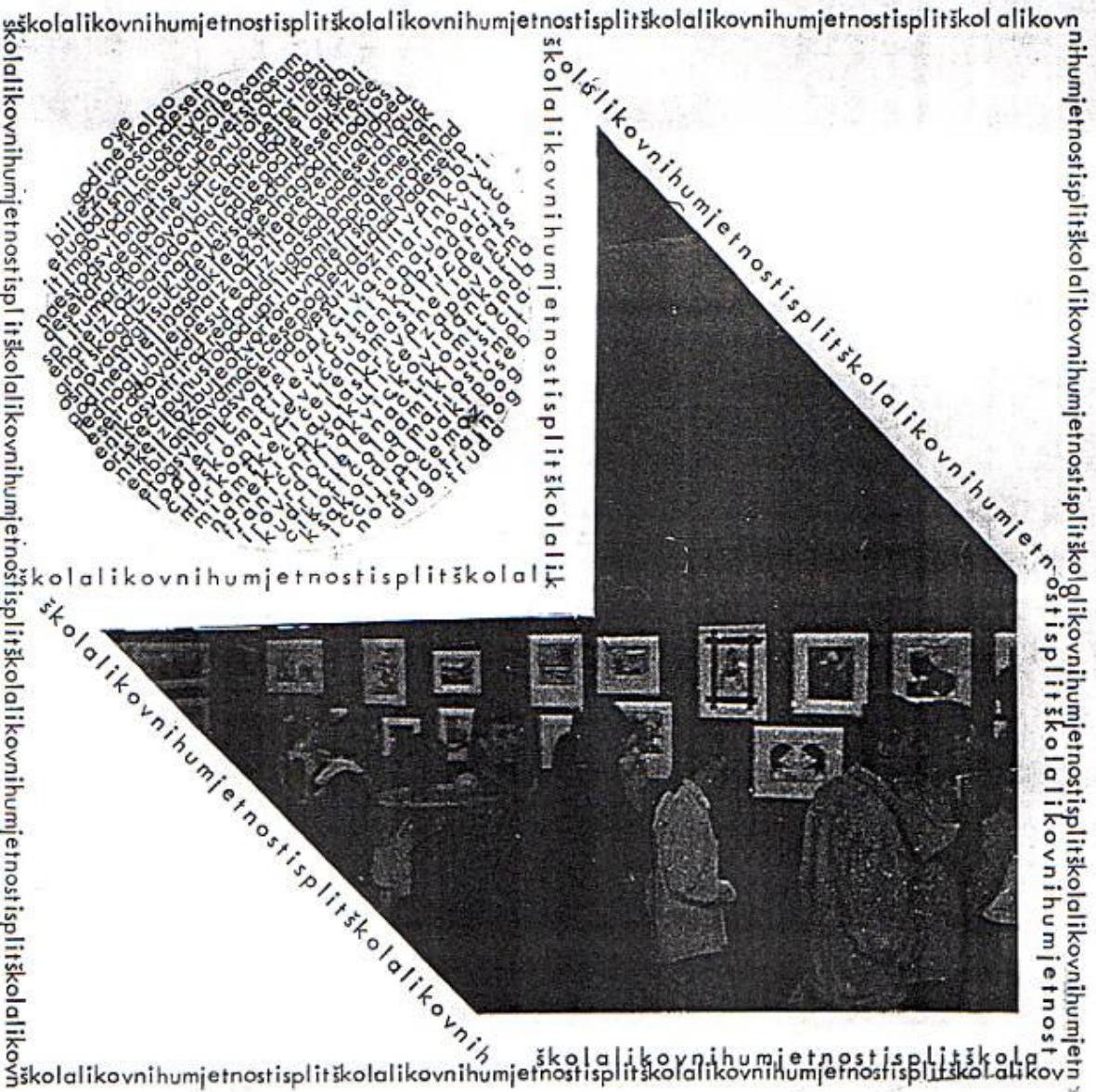
Tiedge

N

A

EL

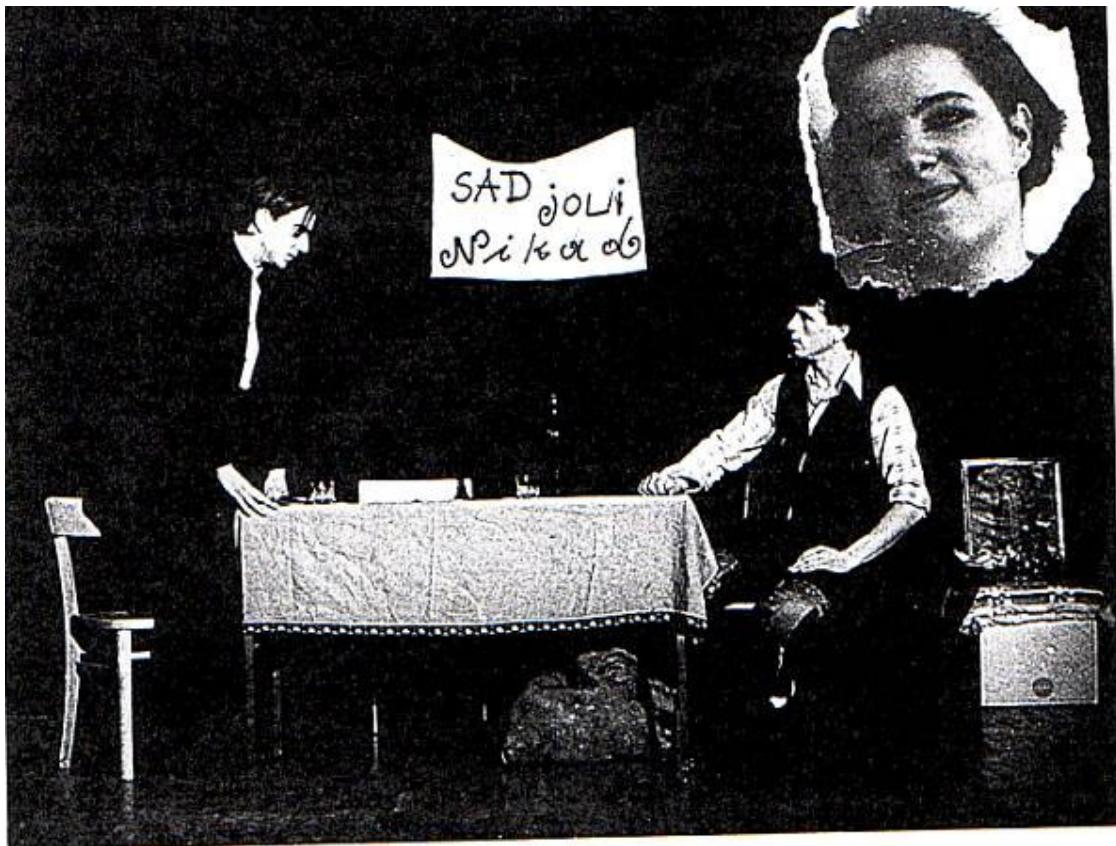
REPUBLIKA
HRVATSKA
178.
ČLANICA
UJEDINJENIH
NARODA

HRVATSKI BARJAK

NA EAST RIVERU

teleprinter

NA J

Na regionalnom natjecanju recitatora osnovnih i srednjih škola, što se prvi put, u organizaciji splitskog Zavoda za školstvo i Narodnog sveučilišta, odvijalo pod nazivom »Lidrano 92.«, sudjelovalo je stotinjak učenika iz dvadeset osnovnih i srednjih škola dalmatinske regije, a natjecanje je pratila i izvršila odabir najuspješnijih interpretacija prosudbena komisija u sastavu prof. Ante Bilčić, prof. Ivan Juroš i mr. Smilja Griman.

Na državno natjecanje, što će se 6. i 7. lipnja održati u Rijeci, idu učenici:

*iohu nosi!
čestitamo!*

teleprinter